

ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องมาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
โสภาวดี วิริยะลาภสกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

378.33
ส ๙๘4๑
ร.3

ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
โสภาวดี วิริยะลาภสกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา

พฤษภาคม 2546

๒๒๔๔๒๐ ร.3

โสภาวดี วิริยะลาภสกุล. (2545). ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุน
เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานินพนธ์
ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. พิศมัย จารุจิตติพันธ์
อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจาก
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีความมุ่ง
หมายของการวิจัยเพื่อศึกษาสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของ
นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ เพื่อศึกษา
สัดส่วนระหว่างนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับนิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ
และเพื่อศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจและนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุน
เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 4 ปี ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ในช่วงปีการศึกษา 2539-2545 เก็บรวบรวมข้อโดยใช้แบบบันทึก สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของ
นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ และการ
วิเคราะห์สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้
ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ คือ สถิติร้อยละ ส่วนความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่อง
จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้วิเคราะห์ด้วยเส้นโค้งลอเรนซ์ คอรัชันนี่จี้ คอรัชันนี่คฺซ
เนทส์ และสัมประสิทธิ์ความแปรผัน

ผลการวิจัยพบว่า จำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวน
นิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจมีสัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 2.28 : 1 โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกันมากที่สุด
ในปีการศึกษา 2544 และจำนวนนิสิตทั้งหมดกับจำนวนนิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจมีสัด
ส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 3.01 : 1 โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกันมากที่สุด ในปีการศึกษา 2540 จากการ
วิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
โดยการอธิบายด้วยเส้นโค้งลอเรนซ์ คอรัชันนี่จี้ และคอรัชันนี่คฺซเนทส์ จำแนกตามระดับรายได้
ของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดาหรือผู้ปกครอง และ
จำแนกตามคณะ ในปีการศึกษา 2539-2545 พบว่า มีความเสมอภาคทั้งในกรณีของนิสิตผู้กู้ยืม
เงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ จากการวิเคราะห์ความ
เสมอภาค ในปีการศึกษา 2539-2545 โดยใช้สัมประสิทธิ์ความแปรผัน พบว่า นิสิตผู้กู้ยืมเงิน

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความเสมอภาคมากที่สุดในปีการศึกษา 2539 และนิสิตผู้
ค้อยฐานะทางเศรษฐกิจ มีความเสมอภาคมากที่สุดในปีการศึกษา 2544

**AN EQUALITY IN EDUCATIONAL OPPORTUNITIES EFFECTED FROM STUDENT
LOAN FUND : CASE STUDY IN SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY**

**AN ABSTRACT
BY
SOPHAFADEE VIRIYALARPSAKUL**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Economics degree in Economics of Education
at Srinakharinwirot University
May 2003**

Sophavadee Viriyalarpsakul. (2003). *An equality in educational opportunities from student loan fund : Case study in Srinakharinwirot University*. Master thesis, M.Econ. (Economics of Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc.Prof. Dr.Phisamai Jarujittipan, Mr.Maitri Abhibhatanamontri.

The purpose of this research is to study about an equality in educational opportunities from student loan fund : Case study in Srinakharinwirot University. This research covered personal and economic statuses of the students, supported from the student loan fund and the poor students, the proportion of both students group, and the equality in educational opportunity, occurred from the fund.

The populations of this research were comprised of poor freshman students, have studied during 1996-2002. In this study, data form has been used for data collection. Percentile statistic has been applied to analyze the students' personal and economic statuses, and the proportion of the funded students to poor students. The Lorenz Curve, the Gini Coefficient, the Kuznets Index and the Coefficient of Variation has been used to analyze the equality in educational opportunity of those students.

The results revealed that:

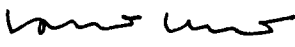
1. The average proportion of the funded students to poor students is 2.28 : 1, the highest proportion is in 2001. The proportion of all students to poor student is 3.01 : 1, and the highest proportion is in 1996.
2. In the aspect of analyzing about equal opportunity in education among those students by using Lorenz Curve, Gini Coefficient, Kuznets Index and Coefficient of Variation, divided into different categories based on parent's income, parent's occupations, and faculties, the funded students and the poor students, the results were equal.
3. In the aspect of analyzing by using Coefficient of Variation, the funded students have the highest equal opportunity in 1996.
4. In the aspect of analyzing by using Coefficient of Variation, the poor students have the highest equal opportunity in 2001.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

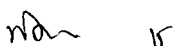
ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องมาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

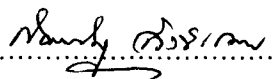
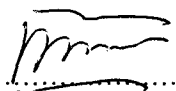
ของ
นางสาวโสภาวดี วิริยะลาภสกุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ไมตรี อภิพัฒนะมนตรี)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พิพัฒน์ นวลอนันต์)

ปริญญาโทฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย

จาก

“ทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2546”

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545

ผู้วิจัยขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์ ประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม อาจารย์พิพัฒน์ นวลอนันต์ รวมทั้งคณาจารย์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณยุพิน องคานนท์ คุณวารุณี กาญจนะ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายแนะแนว และให้คำปรึกษาทุกท่าน คุณนิตยา อินทร์พญา เจ้าหน้าที่กองแผนงาน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณพัฐสุดา โรจน์ทองคำ คุณกฤตยา บัวงาม คุณอรนุช วัชรกพันธ์ และคุณ อรวรรณ มีสูงเนิน ที่ได้ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลและให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี

คุณค่าทั้งหมดที่เกิดขึ้นนี้ ขอมอบให้กับบิดา มารดา และบูรพคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรมความดี ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ให้กับผู้ วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอน้อมระลึกถึงพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้ความรัก กำลังใจและความห่วงใย รวมทั้งให้การสนับสนุนทุนทรัพย์ในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนมา ขอขอบคุณพี่ น้อง และเพื่อน ๆ ในภาควิชาเศรษฐศาสตร์ รุ่นที่ 2 ทุกคนที่เป็นกำลังใจ ในการทำปริญญานิพนธ์จนประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับนี้

โสภาวดี วิริยะลาภสกุล

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ประชากรที่ศึกษา.....	5
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
	ข้อมูลและแหล่งข้อมูล.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	10
	ความเป็นมาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	10
	วัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	10
	โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	10
	การบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	14
	การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	16
	แนวคิดเรื่องการกระจายรายได้.....	22
	แนวคิดเรื่องทุนมนุษย์.....	24
	แนวคิดเรื่องการลงทุนทางการศึกษา.....	25
	แนวคิดเกี่ยวกับความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา.....	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	42
	ประชากรและแหล่งข้อมูล.....	42
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	43
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	77
อภิปรายผล.....	83
ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	96
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	111

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้กู้และจำนวนเงินกู้ที่จัดสรรแยกตามระดับการศึกษา ปี 2539-2544.....	3
2 อัตราการชำระคืนเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	19
3 วงเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	20
4 จำนวนและค่าธรรมเนียมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม ปีการศึกษา 2539-2545.....	47
5 จำนวนและค่าธรรมเนียมของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามสถานภาพ ส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม ปีการศึกษา 2544-2545.....	50
6 จำนวนนิสิตทั้งหมด ปีการศึกษา 2539-2545 แยกตามเพศ.....	52
7 จำนวนนิสิตทั้งหมด และจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545.....	53
8 จำนวนนิสิตทั้งหมด และจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 จำแนกตามคณะ.....	54
9 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545.....	55
10 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2540-2545.....	56
11 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตทั้งหมดกับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545.....	57
12 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตทั้งหมดกับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2540-2545.....	58
13 จำนวนเงินที่ได้รับจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545.....	59

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
14	บรรณานุกรมของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545.....	63
15	บรรณานุกรมของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545.....	64
16	บรรณานุกรมของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2539-2545.....	64
17	บรรณานุกรมของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงิน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545.....	65
18	บรรณานุกรมของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545.....	66
19	บรรณานุกรมของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2539-2545.....	66
20	คำสัมประสิทธิ์ความแปรผันของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545.....	67
21	บรรณานุกรมของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามระดับรายได้ ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545.....	71

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
22	บรรณานุกรมของความสำเร็จในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพ ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545.....	72
23	บรรณานุกรมของความสำเร็จในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2544-2545.....	72
24	บรรณานุกรมของความสำเร็จในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545.....	73
25	บรรณานุกรมของความสำเร็จในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545.....	74
26	บรรณานุกรมของความสำเร็จในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2544-2545	74
27	ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันของความสำเร็จในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545.....	75

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	กรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
2	โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา.....	11
3	โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : กระทรวงศึกษาธิการ.....	12
4	โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : ทบวงมหาวิทยาลัย.....	13
5	แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจาก กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษาจำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545.....	60
6	แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจาก กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545.....	61
7	แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจาก กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษา จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2539-2545.....	62
8	แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจาก กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545.....	68
9	แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจาก กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545.....	69
10	แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจาก กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2544-2545.....	70

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8. 2539: 2)

การศึกษาเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะการศึกษาเป็นการสร้างทักษะให้กับมนุษย์เพื่อที่จะนำไปใช้ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ อันจะทำให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาที่จำเป็นต้องพัฒนาประเทศ เพื่อให้ประเทศมีความเจริญทัดเทียมนานาประเทศโดยผ่านการศึกษา แต่ประเทศกำลังพัฒนามักจะมีปัญหาในด้านการกระจายรายได้ ซึ่งส่งผลถึงความไม่เท่าเทียมกันในด้านโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา เพื่อให้เป็นไปอย่างทั่วถึง อันจะช่วยแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมกันด้านการศึกษาในสังคมและเพื่อเป็นการพัฒนาประเทศ รัฐจะต้องมีบทบาทในการจัดสรรทรัพยากรทางและสนับสนุนการศึกษาในทุกระดับการศึกษา เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ จนถึงระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจเพื่อให้เพียงพอต่อการประกอบอาชีพการงานหรือเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาคือ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นการศึกษาระดับสูงซึ่งต้องมีความสอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และสภาวะการณ์โลก

ในประเทศไทยได้มีการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาให้มีความเสมอภาคทางการศึกษา โดยมี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่ได้มุ่งเน้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือ พัฒนา “คน” เป็นหลัก รัฐบาลจำเป็นต้องเร่งสนับสนุนและหรือจัดหาเงินกองทุนเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้เพิ่มมากขึ้น

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ได้เน้นให้คนไทยทุกคนมีโอกาสและมีความเสมอภาคที่จะได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามศักยภาพอย่างเต็มที่ ให้ผู้ด้อยโอกาสได้รับการบริการ

พื้นฐานทางสังคมอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง รู้เท่าทันโลก สามารถที่จะปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าตลอดทุกช่วงทุกวัยของชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีการระบุให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนของประเทศ โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา โดยให้จัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น โดยคำนึงถึงความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษา

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมเยาวชนของชาติที่ยากจนได้มีโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญ จึงได้ตั้ง “กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการครองชีพระหว่างศึกษา

“กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” เริ่มให้นักเรียนและนักศึกษากู้ยืมได้ตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา ซึ่งมาจนถึงขณะนี้เป็นเวลา 7 ปี และมีผลการดำเนินงาน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้กู้และจำนวนเงินกู้ที่จัดสรรแยกตามระดับการศึกษา ปี 2539-2544

ระดับการศึกษา	มัธยมปลาย	ปวช.	ปวส.	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	อื่น ๆ	รวมทั้งสิ้น
ปี 2539							
จำนวนผู้กู้ (คน)	58,947	34,321	20,144	1,940	33,030	62	148,444
จำนวนเงินกู้ (ล้านบาท)	857.95	771.33	576.78	52.95	1,392.11	1.50	3,652.62
ปี 2540							
จำนวนผู้กู้ (คน)	144,306	102,680	71,753	6,472	109,828	387	435,426
จำนวนเงินกู้ (ล้านบาท)	1,828.80	2,204.57	2,174.83	203.05	5,719.08	20.89	12,151.22
ปี 2541							
จำนวนผู้กู้ (คน)	230,446	180,666	136,324	9,750	187,806	2,018	747,010
จำนวนเงินกู้ (ล้านบาท)	2,485.54	3,507.14	3,881.64	296.25	9,186.21	86.48	19,443.26
ปี 2542							
จำนวนผู้กู้ (คน)	260,541	192,523	166,061	9,454	250,101	3,188	881,868
จำนวนเงินกู้ (ล้านบาท)	2,650.59	3,685.76	4,762.53	291.58	12,198.87	156.98	23,746.31
ปี 2543							
จำนวนผู้กู้ (คน)	252,051	167,398	178,098	8,646	291,348	3,237	900,778
จำนวนเงินกู้ (ล้านบาท)	2,202.16	2,875.70	4,949.62	259.15	13,980.20	179.05	24,445.88
ปี 2544							
จำนวนผู้กู้ (คน)	271,228	180,109	191,621	9,371	344,188	3,483	1,000,000
จำนวนเงินกู้ (ล้านบาท)	2,470	3,224	5,549	294	17,023	201	28,761

ที่มา : สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2544

จากตาราง 1 จะเห็นได้ว่า การมีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสามารถสนับสนุนการให้ทุนแก่นักเรียน นักศึกษา ในระดับอุดมศึกษาได้เป็นจำนวนมากซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการสนับสนุนการให้โอกาสทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม ยังไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่าจำนวนนักเรียนที่ได้รับเงินกู้ยิมนั้นเป็นกลุ่มเป้าหมาย (นักเรียน นักศึกษาที่ยากจน) ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหรือไม่และกลุ่มเป้าหมายได้รับการจัดสรรในลักษณะใด เพราะปัจจุบันยังขาดการกำกับ ดูแล และติดตามประสิทธิภาพของการบริหาร ตลอดจนการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในประเด็นของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

อุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับหนึ่ง มีหน้าที่สำคัญในการผลิตกำลังคน ระดับกลางและระดับสูง สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ค้นคว้า วิจัย บริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุง

ศิลปวัฒนธรรม อุดมศึกษาจึงเป็นแหล่งรวมวิทยาการหลากหลายแขนง และเป็นศูนย์รวมของ นักวิชาการที่มีความรู้ ความสามารถเป็นจำนวนมาก อุดมศึกษานอกจากถูกใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศที่กำหนดนโยบายและแรงผลักดันทางเศรษฐกิจและสังคม อุดมศึกษายังเป็น ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ไปสู่สังคมที่พึงปรารถนา (แนวทางการ ปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. 2544 : 2)

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน พบว่าโอกาสทางการ ศึกษาและความเสมอภาคทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษายังไม่เป็นธรรมแก่กลุ่มประชากร ผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม และผู้มีภูมิลำเนาในส่วนภูมิภาค (แนวทางการปฏิรูปการ ศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. 2544 : 38)

การศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากการบริหารและจัดสรร กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ทราบว่า กองทุน ให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามีส่วนในการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาได้มากน้อยเพียงใด อย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากการจัด สรรเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยเลือกศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิต ผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ
2. เพื่อศึกษาสัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ
3. เพื่อศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ของนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

การทราบถึงผลการวิจัย จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืม เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งในส่วนของการกำหนดหลักเกณฑ์ในการ ให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และแนวทางการบริหารที่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งเป็น ประโยชน์ต่อการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษา

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1. นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 4 ปี ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2539 – 2545
2. นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 4 ปี ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2539 – 2545

ตัวแปรที่ศึกษา/ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิต ได้แก่

- เพศ
- คณะ
- ภูมิลำเนา
- จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา
- รายได้ของบิดาหรือมารดา หรือผู้ปกครอง
- อาชีพของบิดาหรือมารดา หรือผู้ปกครอง

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

จำนวนเงินที่นิสิตได้รับจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2539-2544

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

- สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- ฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กองแผนงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

- เจ้าหน้าที่กองแผนงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษาที่ปฏิบัติงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิยามศัพท์เฉพาะ

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

หมายถึง หน่วยงานที่รัฐบาลได้จัดตั้งขึ้น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา (พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 : หมวด 1 มาตรา 5)

ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

หมายถึง การได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันของนิสิต

ในกรณีต่อไปนี้

1. การได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ

2. การได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา

หมายถึง การกระจายเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาแก่นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ

นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ

หมายถึง ผู้ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเป็นผู้ที่บิดาและมารดา หรือผู้ปกครองของนิสิตที่มีรายได้เฉลี่ยก่อนหักภาษีต่อปีต่ำกว่า 150,000 บาท

นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

หมายถึง นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจที่กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิต

หมายถึง เพศ ภูมิลำเนา คณะ จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา รายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง อาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ

ภูมิลำเนา

ได้แก่

1. กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ภาคกลาง หมายถึง กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครปฐม สมุทรสาคร

2. ภาคกลาง หมายถึง พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี

3. ภาคตะวันออก หมายถึง ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว

4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ

5. ภาคเหนือ หมายถึง เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง อุตรดิตถ์ แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย แม่ฮ่องสอน นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์

6. ภาคตะวันตก หมายถึง ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์

7. ภาคใต้ หมายถึง นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ระนอง ชุมพร สงขลา สตูล ตรัง พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

คณะ

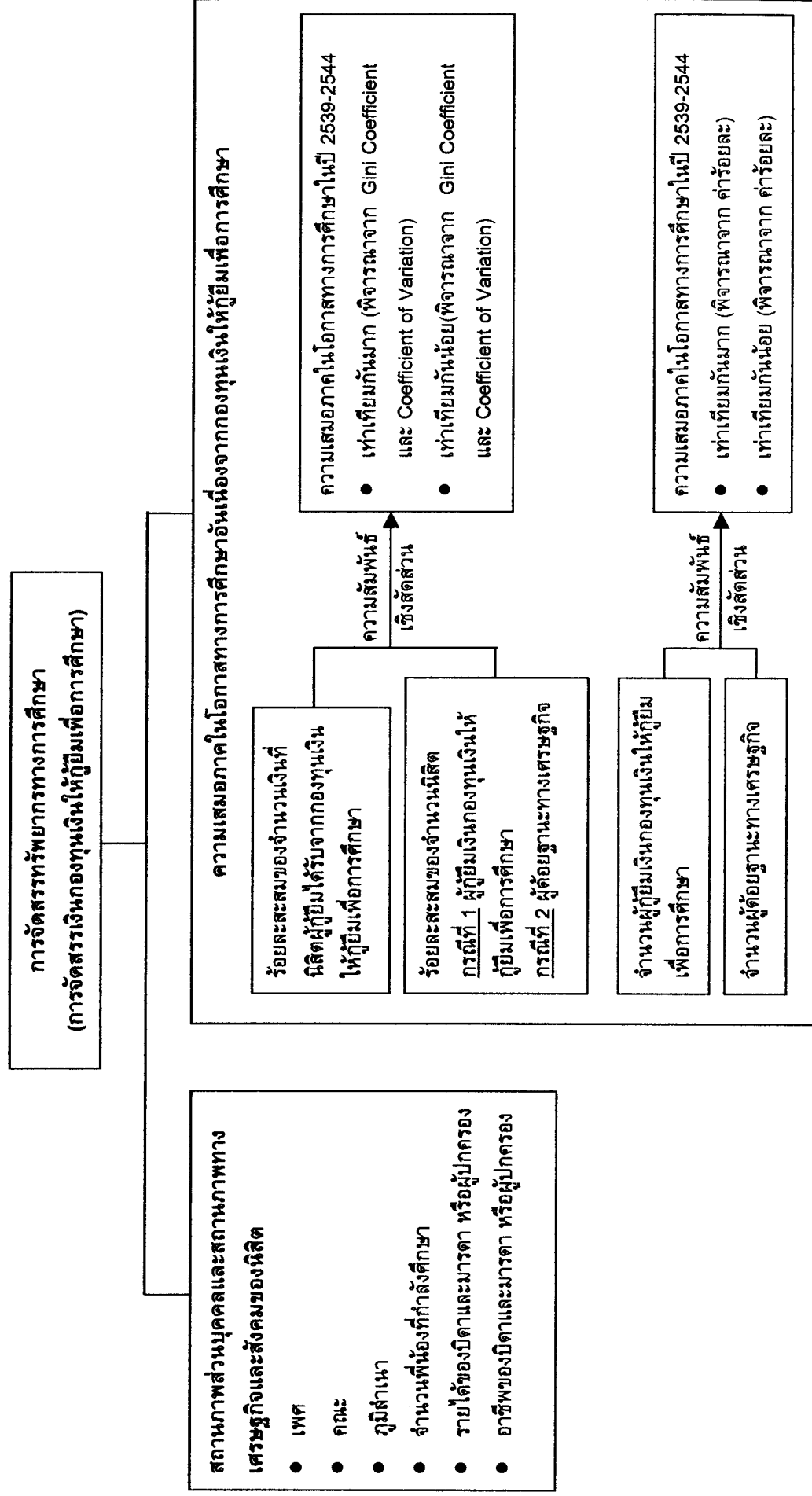
ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

อาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง

ได้แก่ อาชีพรับราชการ อาชีพค้าขาย อาชีพรับจ้าง และอาชีพเกษตรกร

กรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการภายใต้กรอบความคิดว่า สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นข้อมูลที่มีความจำเป็นในการศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาที่ควรจะเป็น จะต้องคำนึงถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจได้รับการจัดสรรเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างเท่าเทียมหรือเป็นธรรมมากที่สุด ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

1. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - 1.1 ความเป็นมาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - 1.2 วัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - 1.3 โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - 1.4 การบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
 - 1.5 การดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. แนวคิดเรื่องการกระจายรายได้
3. แนวคิดเรื่องทุนมนุษย์
4. แนวคิดเรื่องการลงทุนทางการศึกษา
5. แนวคิดเรื่องความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.1 ความเป็นมา

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 โดยมีหลักการเพื่อให้แก่นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย กู้ยืมเพื่อศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงปริญญาตรีภายในประเทศ ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบซึ่งต่อเนื่องมาจากจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรและประเภทวิชาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและต้องชำระคืนพร้อมดอกเบี้ยในอัตราต่ำเมื่อจบการศึกษาแล้ว โดยได้เริ่มดำเนินการให้กู้ยืมครั้งแรกในปีการศึกษา 2539 ต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 มีผลให้ กยศ. มีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง

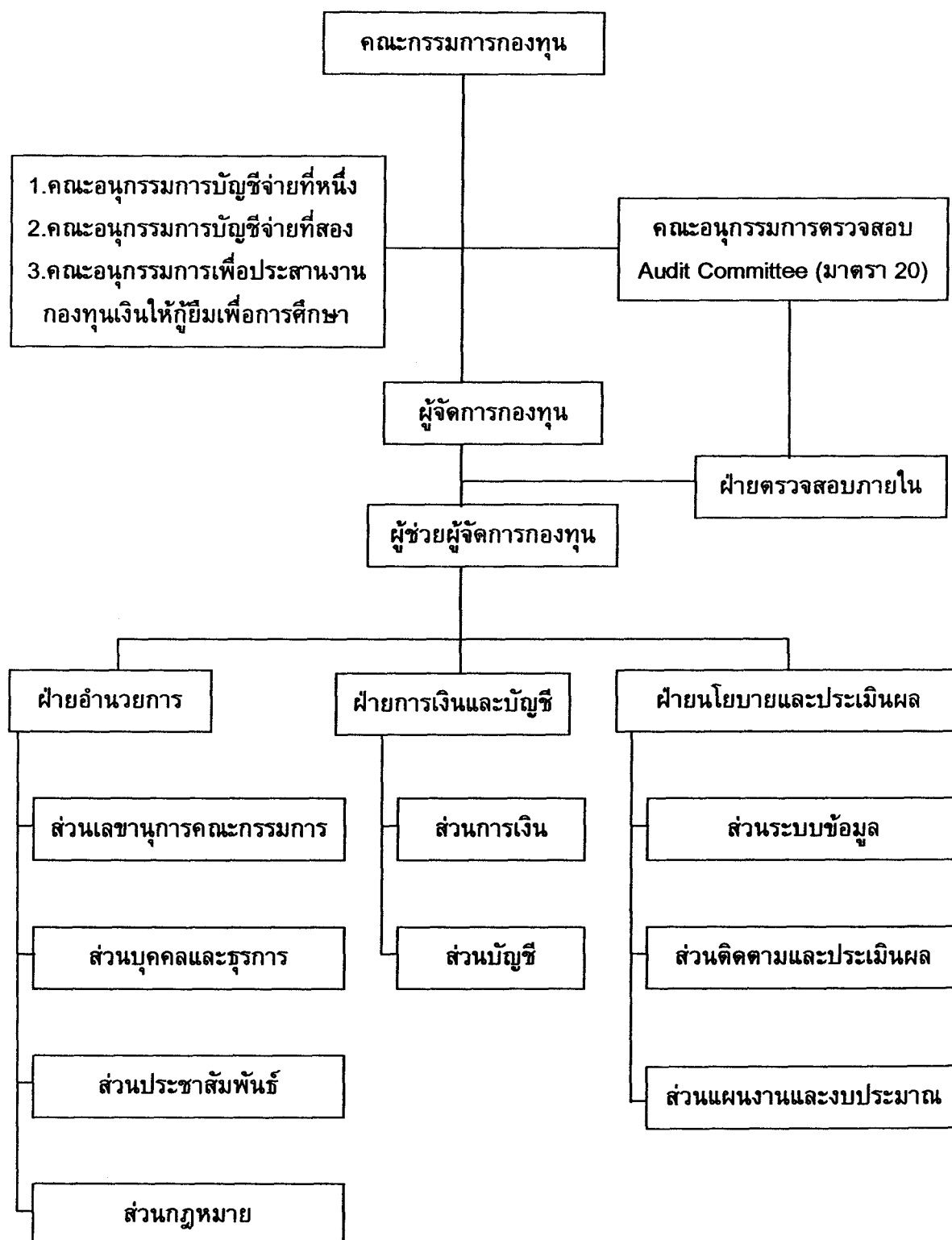
1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยให้กู้ยืม สำหรับเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษา อันจะเป็นส่วนสำคัญในการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน

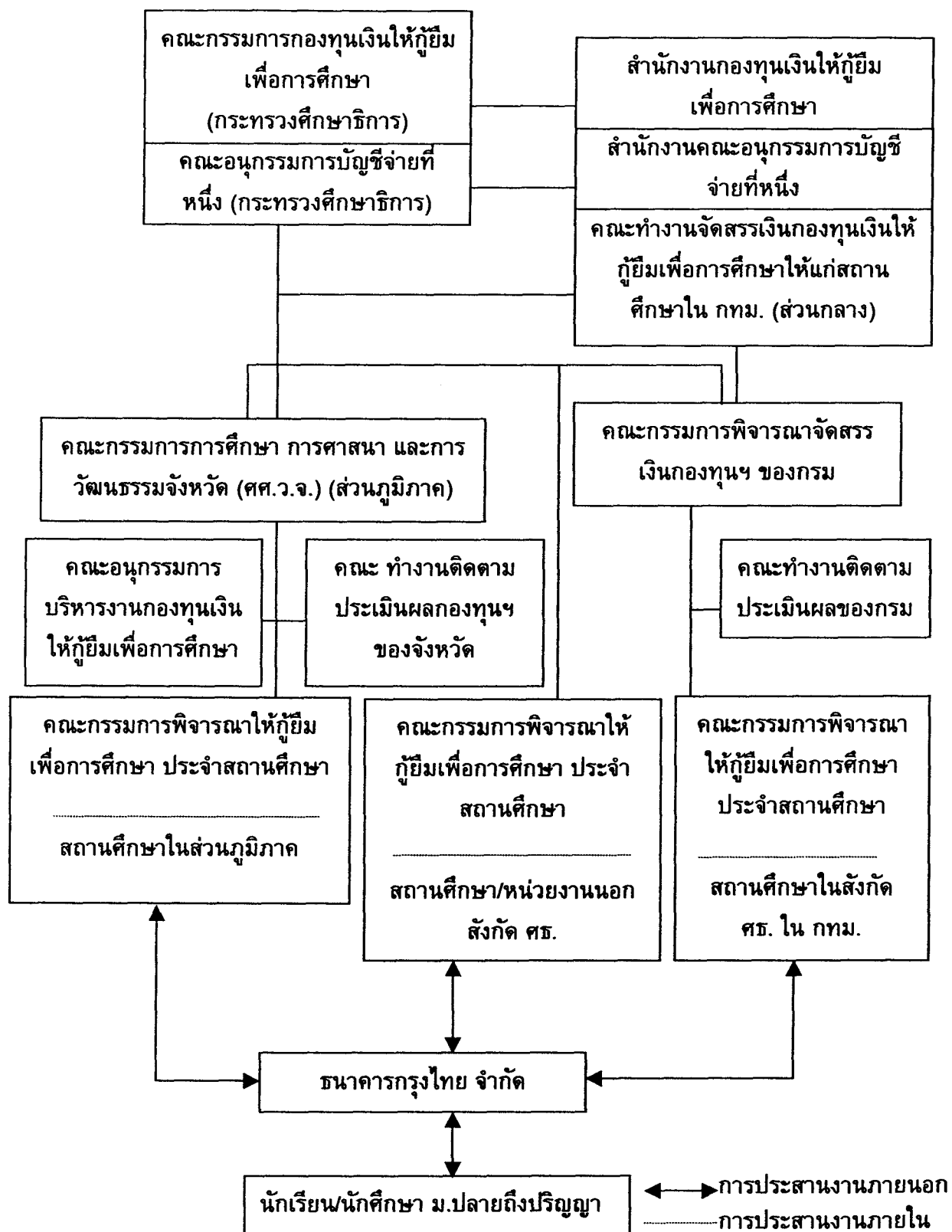
1.3 โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นการดำเนินงานร่วมกันของ 3 หน่วยงาน คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้กำหนดให้มี

1. คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. คณะกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง
3. คณะกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง
4. คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด
5. คณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประจำสถานศึกษา

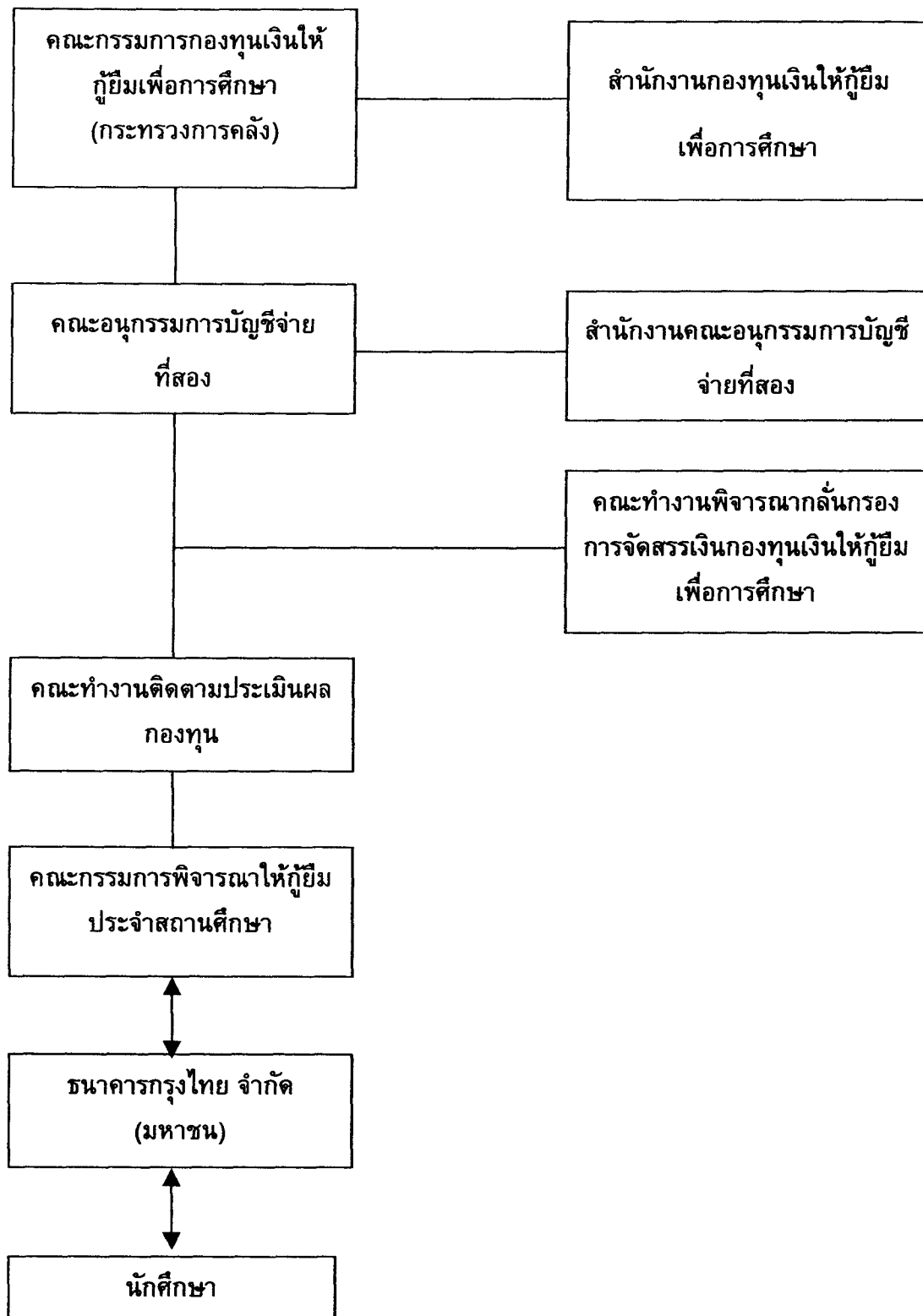

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

: กระทรวงศึกษาธิการ

ภาพประกอบ 4 โครงสร้างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
: ทบวงมหาวิทยาลัย

1.4 การบริหารกองทุน

1. คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ

หน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.1 กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลกิจการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

1.2 ติดตามประเมินผลการดำเนินการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

1.3 ศึกษาวิเคราะห์และประเมินความต้องการการกู้ยืมเงินของนักเรียนหรือนักศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต และเสนอแนะต่อรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการจัดตั้งงบประมาณเพื่อสมทบกองทุนตามมาตรา 6 วรรคสอง

1.4 พิจารณาจัดสรรเงินโอนเข้าบัญชีจ่ายที่หนึ่ง บัญชีจ่ายที่สองและบัญชีจ่ายตามมาตรา 34

1.5 พิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีสำหรับการดำเนินการและการบริหารงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.6 กำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ การบัญชี การตรวจสอบและสอบบัญชีภายใน และข้อบังคับอื่นที่จำเป็นในการดำเนินการและบริหารงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.7 กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินและการชำระคืนเงินกู้ยืม

1.8 ให้นักเรียนหรือนักศึกษากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.9 ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทั่วไปได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของกองทุนและคุณค่าของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1.10 ดำเนินการคัดเลือกและทำสัญญาจ้างหรือ มติเลิกจ้างผู้จัดการ และผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม

1.11 ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541 หรือเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

2. คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง มีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานอนุกรรมการ

หน้าที่คณะอนุกรรมการบัญชีจ่ายที่หนึ่ง

2.1 เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 18

2.2 กำกับดูแลการให้กู้ยืมแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุมหรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ หรือโรงเรียน สถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาในสังกัด ควบคุมหรือกำกับดูแลของกระทรวง หรือส่วนราชการอื่นที่ไม่ใช่ทบวงมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบและข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

2.3 กำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารและจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับบัญชีจ่ายที่หนึ่ง

2.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ในการนี้ มีภารกิจทั้งในเรื่องของการจัดทำแผนงานและงบประมาณจัดสรรเงินให้จังหวัด การรายงานผลการจัดสรร การกำกับดูแลการดำเนินงานกองทุนในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ การจัดทำคู่มือและชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานตลอดจนการให้ข้อมูลแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง เป็นต้น

3. คณะอนุกรรมการการบัญชีจ่ายที่สอง มีปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เป็นประธานอนุกรรมการ

หน้าที่คณะอนุกรรมการการบัญชีจ่ายที่สอง

3.1 เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 18

3.2 กำกับดูแลการกู้ยืมเงินแก่นักเรียนหรือนักศึกษา หรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัด ควบคุมหรือกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการ

3.3 กำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงานของผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับบัญชีจ่ายที่สอง

3.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กรณีของทบวงมหาวิทยาลัย อนุกรรมการบัญชีจ่ายที่สอง กำหนดให้มีการจัดสรรตามสาขาวิชา ดังนี้

- สายวิทยาศาสตร์ กู้ได้เต็มตามเพดาน คือ 100,000 บาทต่อปี
- สายสังคมศาสตร์ กู้ได้ประมาณ 60,000 บาทต่อปี

4. สถานศึกษา

กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้มอบอำนาจเบ็ดเสร็จให้สถานศึกษาทำหน้าที่ปิดประกาศหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ขอบเขตของผู้กู้ ระเบียบการให้กู้ยืมแก่นักเรียน/นักศึกษา ทราบ รับคำขอกู้ยืม กำหนดวงเงินให้กู้ยืมสำหรับผู้กู้แต่ละราย พิจารณาคุณสมบัติและคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาที่ขอกู้ยืมเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามวงเงินที่ได้รับจัดสรร ตรวจสอบผู้กู้ ทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้กู้ บอกเลิกสัญญากู้ยืมเงิน และเรียกเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับไปแล้วคืนทั้งหมดได้ ถ้าผู้กู้ไม่มีสิทธิกู้ยืมเงินหรือผู้กู้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จในสาระสำคัญหรือผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามสัญญา รวมถึงออกเยี่ยมผู้กู้ภายหลังอนุมัติเงินกู้แล้ว ติดตามผลการเรียนของผู้กู้ จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้กับผู้กู้ สรรวจค่าใช้จ่ายและความต้องการเงินกองทุนกู้ยืมในปีการศึกษาต่อไป และนำเสนอคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อไป เป็นต้น เนื่องจากนักเรียน นักศึกษาที่ขอกู้มีจำนวนมากและอยู่กระจัดกระจายทั่วประเทศ อีกทั้งสถานศึกษามีความใกล้ชิดนักเรียน นักศึกษามากกว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่มีเจ้าหน้าที่เพียงพอที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ทันทั่วถึง

1.5 การดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

1. การให้กู้ยืม

1.1 ให้เงินกู้ยืมแก่ผู้ที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับปริญญาตรี

1.2 ผู้กู้ต้องชำระหนี้คืนพร้อมดอกเบี้ยหลังจากสำเร็จการศึกษาหรือพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาแล้ว

2. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืม

2.1 เป็นผู้มีสัญชาติไทย

2.2 รายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี ยกเว้นผู้ขอกู้ยืมรายเก่าตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 ย้อนหลังไปมีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 300,000 บาทต่อปี หรือตามที่คณะกรรมการ กยศ. กำหนดเป็นครั้งคราวต่อมาภายหลัง โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

- รายได้รวมของนักเรียน นักศึกษา ผู้ขอกู้ยืม รวมกับรายได้ของบิดาและมารดา ในกรณีที่บิดา มารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง

- รายได้รวมของนักเรียน นักศึกษา ผู้ขอกู้ยืม รวมกับรายได้ของผู้ปกครอง ในกรณีที่ผู้ใช้อำนาจปกครองมิใช่บิดา มารดา

- รายได้รวมของนักเรียน นักศึกษา ผู้ขอกู้ยืม รวมกับรายได้ของคู่สมรสในกรณีที่ผู้ขอกู้ยืม ได้ทำการสมรสแล้ว

- ไม่เคยเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาใด ๆ มาก่อน

- ไม่เป็นผู้ที่ทำงานประจำในระหว่างศึกษา
- ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ได้รับโทษจำคุก
- เป็นผู้ที่มีผลการเรียนดี หรือผ่านเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสถาบัน

การศึกษา

- เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาชั้นร้ายแรง หรือไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย
- เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบหรือประกาศการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในโรงเรียน สถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในสังกัดการควบคุม หรือกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงหรือส่วนราชการอื่น ๆ ทบวงมหาวิทยาลัย รัฐวิสาหกิจ

คุณสมบัติของผู้รับรองรายได้ครอบครัวผู้กู้

- เป็นข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ 5 หรือเทียบเท่า หรือ
- หัวหน้าสถานศึกษาที่ผู้ขอกู้ยืมศึกษาอยู่ หรือ
- ผู้ปกครองท้องถิ่นระดับผู้ใหญ่บ้านขึ้นไป

3. การค้ำประกัน

3.1 หลักทรัพย์ หรือ

3.2 บิตามารดา หรือผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือ

3.3 บุคคลที่คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประจำสถาบันให้ความ

เห็นชอบ

4. เกณฑ์การพิจารณาเลือกนักเรียน นักศึกษา ผู้มีสิทธิกู้ยืมเงิน

ในกรณีผู้ยื่นแบบคำขอกู้ยืมคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ปรากฏใน ข้อ 2 และมีวงเงินที่ขอกู้มากเกินกว่าวงเงินที่ได้รับการจัดสรร การพิจารณาจะให้ความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้ตามลำดับ คือ

- 4.1 เป็นผู้ที่ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา
- 4.2 เป็นผู้ที่ศึกษาในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน
- 4.3 เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่เขตโคเวตต้าของสถาบันอุดมศึกษา
- 4.4 เป็นผู้ที่มีฐานะอยู่ในระดับต่ำกว่า
- 4.5 เป็นผู้ที่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1

5. วงเงินกู้ยืม

5.1 ค่าบำรุงการศึกษา ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่สถาบันการศึกษาเรียกเก็บตามระเบียบ ให้กู้ได้ตามจริงแต่ไม่เกินวงเงินรวมที่กำหนด

5.2 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับหลักสูตรให้กู้ได้ตามจริงแต่ไม่เกินวงเงินที่กำหนด

5.3 ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพระหว่างการเรียนให้กู้ได้ภายในวงเงินที่กำหนด

5.4 นักเรียน นักศึกษา ที่ได้รับทุนการศึกษาอื่นใดเฉพาะในส่วนที่เป็นค่าเล่าเรียน จากหน่วยงานหรือสถาบันต่าง ๆ มีสิทธิขอกู้เงินสำหรับค่าใช้จ่ายในส่วนอื่นได้

หมายเหตุ วงเงิน 5.1, 5.2 และ 5.3 รวมกันต้องไม่เกินวงเงินรวมทั้งปีของแต่ละระดับการศึกษา

6. เกณฑ์การพิจารณาเงินให้กู้ยืม

6.1 พิจารณาระดับการศึกษา

6.2 การพิจารณาแต่ละวงเงินมีเกณฑ์ ดังนี้

6.2.1 ค่าเล่าเรียนรวมถึงค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา

- หากไม่เกินวงเงินที่กำหนด ให้จ่ายตามจริงโดยเข้าบัญชีสถาบันการศึกษา

- หากเกินวงเงินที่กำหนดให้สิทธิผู้กู้ยืมเงินพิจารณาดังนี้

- นำวงเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับหลักสูตรและค่าครองชีพมาเป็นค่าเล่าเรียนด้วยโดยต้องไม่รับเงินอื่น หรือรับเท่าที่เหลือจากวงเงินรวม

- รับเฉพาะวงเงินค่าเล่าเรียน แล้วนำเงินส่วนตัวมาชำระเป็นค่าเล่าเรียนเพิ่มเติม

6.2.2 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับหลักสูตร จะจ่ายให้นักศึกษาโดยตรงภายในวงเงินที่กำหนด

6.2.3 ค่าครองชีพ

- ค่าที่พัก

- หากพักในหอพักของสถาบันให้จ่ายตามจริงโดยส่งเงินเข้าบัญชีสถาบันการศึกษา

- หากพักในหอพักนอกสถาบัน ให้คณะกรรมการประจำสถาบันกำหนดวงเงินแต่ต้องไม่เกินวงเงินที่กำหนดในแต่ละระดับการศึกษา

- ค่าใช้จ่ายส่วนตัวให้จ่ายภายในวงเงินที่กำหนดแต่ละระดับการศึกษา

7. การจ่ายเงินให้ผู้กู้

กระทรวงการคลังโดยธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เบิกจ่ายเงินให้แก่สถาบันการศึกษาและผู้กู้ ดังนี้

7.1 สถาบันการศึกษาสามารถเบิกจ่ายเงินค่าบำรุงการศึกษา ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าหอพักในสถาบัน ได้ปีละไม่เกิน 3 ครั้ง ตามหลักฐานที่จ่ายจริง

7.2 ผู้กู้สามารถเบิกจ่ายเงินส่วนต่าง ๆ ได้ ดังนี้

7.2.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับหลักสูตรเบิกได้ตามรายการการศึกษาปีละไม่เกิน 3 ครั้งภายในวงเงินที่กำหนด

7.2.2 ค่าใช้จ่ายการครองชีพระหว่างการเรียนและค่าหอพักนอกสถาบันเบิกเงินได้เป็นรายเดือน (ปีละไม่เกิน 12 ครั้ง) โดยให้เบิกเงินได้ไม่เกินวันที่ 15 ของทุกเดือน

8. การชำระเงินคืนกองทุน

8.1 ผู้กู้ยืมเงินมีหน้าที่ต้องชำระเงินกู้ยืมพร้อมทั้งดอกเบี้ยโดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1 ต่อปี และกำหนดให้คิดเป็นรายปีจากยอดหนี้คงค้างเมื่อสิ้นปี นับจากปีที่ต้องเริ่มชำระเป็นต้นไปและหนี้จะสิ้นสุดเมื่อชำระหนี้หมดหรือผู้กู้ถึงแก่ความตาย

8.2 เริ่มชำระเงินคืนกองทุน ภายหลังจากวันที่ได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาหรือมีคำสั่งให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษาแล้ว 2 ปี

8.3 ระยะเวลาที่ต้องชำระให้เสร็จสิ้นทั้งหมดภายใน 15 ปี นับแต่วันเริ่มชำระหนี้

8.4 ให้ผู้กู้ยืมเงินนำเงินส่งกองทุนเป็นรายปี ตามจำนวนที่ต้องชำระในแต่ละปีไม่น้อยกว่าอัตรา ดังนี้

ตาราง 2 อัตราการชำระคืนเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปีที่ชำระ	ร้อยละของเงินต้นที่ต้องชำระ	ปีที่ชำระ	ร้อยละของเงินต้นที่ต้องชำระ
1	1.5	9	7.0
2	2.5	10	8.0
3	3.0	11	9.0
4	3.5	12	10.0
5	4.0	13	11.0
6	4.5	14	12.0
7	5.0	15	13.0
8	6.0		

ที่มา : สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2544

ในกรณีที่ผู้กู้ยืมมีความจำเป็นไม่สามารถชำระหนี้ตามกำหนดได้ให้ยื่นเรื่องที่สำนักงานกองทุนเพื่อคณะกรรมการจะได้พิจารณาผ่อนผันให้ผู้กู้ยืมชำระหนี้ตามระยะเวลาที่แตกต่างไปจากที่กำหนดหรือชะลอการชำระหนี้เป็นการชั่วคราวตามที่ผู้กู้ยืมเงินร้องขอเป็นราย ๆ หรือเป็นการทั่วไปก็ได้

ในกรณีที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผัน คณะกรรมการจะกำหนดให้ผู้กู้ยืมต้องเสียเงินเพิ่มอีกไม่เกินร้อยละ 1.5 ต่อเดือน (ร้อยละ 18 ต่อปี)

สำหรับการพิจารณาวางเงินให้กู้ยืม โดยแบ่งตามประเภทค่าใช้จ่ายประจำของแต่ละระดับการศึกษาได้พิจารณาวางเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2540 ดังนี้

ตาราง 3 วงเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

หน่วย : บาท/ปี

ระดับการศึกษา	ค่าเล่าเรียน	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่อง กับหลักสูตร	ค่าที่พัก	ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	รวม
1.มัธยมศึกษาตอนปลาย	10,440	3,000	18,000	24,000	55,440
2. ปวช.	16,500	4,000	18,000	24,000	62,500
3. ปวส./ปวท.	20,240	4,000	18,000	28,000	70,240
4.ปริญญาตรี	46,000	6,000	18,000	30,000	*100,000

ที่มา : สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ.2544

หมายเหตุ 1)ใช้อัตราเดียวกันทั่วประเทศ

2) เป็นอัตราที่เห็นชอบจากคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

*วงเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่สูงสุด

9. เงื่อนไขอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

1. หากผู้กู้ยืมแจ้งข้อความอันเป็นเท็จในสาระสำคัญของสัญญากู้ยืมเงินหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ตกลงไว้ กยศ. อาจบอกเลิกสัญญาและเรียกเงินกู้ยืมที่ได้รับแล้วคืนทั้งหมด

2. หากผู้กู้ยืมบอกเลิกสัญญากู้ยืมระหว่างปีการศึกษา ผู้กู้ยืมจะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ กยศ. ทราบผ่านธนาคารผู้บริหารจัดการเงินให้กู้ยืม และจะต้องชำระเงินกู้ที่ได้รับไปแล้วเฉพาะปีการศึกษานั้น ๆ คืน กยศ. ภายใน 30 วัน

3. หากมีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ ชื่อ-นามสกุล ย้ายสถานศึกษา หรือจบการศึกษาผู้กู้ยืมต้องแจ้ง กยศ. โดยผ่านธนาคารผู้บริหารจัดการเงินให้กู้ยืม ภายใน 15 วัน

4. กรณีผู้กู้ยืมมิได้กู้ต่อเนื่องในปีต่อไป แต่ยังคงศึกษาอยู่ให้ผู้กู้ยืมแจ้งข้อมูลต่อ กยศ. โดยผ่านธนาคารผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ปีละครั้ง

5. กรณีผู้กู้ยืมสำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานที่ใดต้องแจ้งที่อยู่สถานที่ทำงานพร้อมเงินเดือนหรือค่าจ้างให้ กยศ. ทราบโดยผ่านธนาคารผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ภายใน 30 วัน

6. บัญชีเงินฝากธนาคารที่ผู้กู้ยืมได้เปิดไว้กับธนาคารผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม จะเป็นบัญชีที่ใช้ตลอดจนเสร็จสิ้นการชำระคืนเงินกู้ยืม หากผู้กู้ยืมประสงค์จะเปลี่ยนแปลงบัญชีเงินฝากธนาคารให้แจ้งเลขที่บัญชีใหม่ต่อธนาคารผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืมก่อนแล้วจึงปิดบัญชีเดิม

7. กรณีผู้กู้ยืมเดินทางไปต่างประเทศเป็นเวลาเกินกว่า 6 เดือน ให้รีบติดต่อ กยศ. เรื่องการชำระหนี้คืน ก่อนการเดินทางโดยผ่านธนาคารผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม

8. กรณีผู้กู้ยืมเสียชีวิต บิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้ค้ำประกัน ต้องแจ้ง กยศ. โดยผ่านธนาคารผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม ภายใน 7 วัน โดยแนบหลักฐานสำเนาใบมรณบัตรหรือสำเนาทะเบียนบ้านที่ระบุการตายของผู้กู้ยืม พร้อมทั้งให้นายทะเบียนประทับตราและลงลายมือชื่อรับรอง

หากผู้กู้ยืมยังอยู่ระหว่างการศึกษา ให้สถาบันการศึกษามีหน้าที่ต้องแจ้งการเสียชีวิตต่อ กยศ. โดยผ่านธนาคาร ฯ ด้วยอีกทางหนึ่ง

9. เงินกู้ยืมของ กยศ. เป็นเงินหมุนเวียนมิใช่เงินอุดหนุน ดังนั้นผู้กู้ยืมมีหน้าที่ต้องชำระหนี้คืนตามภาระผูกพันของสัญญากู้ยืมเพื่อนำเงินดังกล่าวมาเป็นเงินหมุนเวียนให้ผู้กู้ยืมรายอื่นต่อไป โดยไม่เกี่ยวข้องกับเงินอุดหนุนตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แต่อย่างใด

10. จากเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายข้างต้น หากผู้กู้ยืมอยู่ในกลุ่มที่ได้รับหนังสือแจ้งภาระหนี้จากธนาคารแล้ว ผู้กู้ยืมสามารถติดต่อแจ้งเรื่องดังกล่าวได้ที่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทุกสาขา

11. การแจ้งข้อมูลใดต่อ กยศ. ให้ใช้แบบแจ้งที่ กยศ. กำหนดซึ่งขอได้ที่สถานศึกษาหรือธนาคารผู้บริหารและจัดการเงินให้กู้ยืม

2. แนวคิดเรื่องการกระจายรายได้

การกระจายรายได้ (Distribution of Income) แบ่งได้ 2 ความหมาย (รัตนฯ สายคณิต. 2531 : 257) ได้แก่

1. การกระจายรายได้ตามหน้าที่การผลิต (functional or factor income distribution) คือ การกระจายรายได้ไปยังปัจจัยการผลิต และเจ้าของปัจจัยการผลิต ซึ่งได้แก่ เจ้าของที่ดิน เจ้าของทุนและแรงงาน ในฐานะที่บุคคลเหล่านั้นมีส่วนร่วมในการผลิตหรือเนื่องจากเป็นเจ้าของทรัพย์สินซึ่งถูกนำไปใช้ในการผลิต ตามความหมายนี้ รายได้ประชาชาติจะถูกจัดสรรไปยังเจ้าของที่ดินในรูปของค่าเช่า เจ้าของทุนในรูปของกำไรและดอกเบี้ย และแรงงานในรูปของค่าแรงและเงินเดือน นักเศรษฐศาสตร์ สำนัก Neoclassic เน้นการกระจายรายได้แบบนี้เนื่องจากเป็นการก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. การกระจายรายได้ระหว่างบุคคลหรือการกระจายรายได้ตามขนาด (Personal or Size Distribution of Income) หมายถึง การกระจายรายได้ระหว่างบุคคลหรือครอบครัวต่าง ๆ โดยแบ่งออกตามชั้นของรายได้ (income classes) โดยไม่คำนึงว่าบุคคลหรือครอบครัวเหล่านั้นเป็นปัจจัยการผลิตหรือเจ้าของปัจจัยการผลิตประเภทใด ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงขนาดของความเหลื่อมล้ำในทางเศรษฐกิจและสังคม

การวิเคราะห์การกระจายรายได้ สามารถวัดได้หลายวิธี ได้แก่ เส้นโค้งลอเรนซ์ (Lorenze Curve) ค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (Gini Coefficient) ดรรชนีคูซเน็ตส์ (Kuznets Index) ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (Coefficient of Variation)

การกระจายรายได้ระหว่างบุคคลของแต่ละประเทศ ไม่มีประเทศใดในโลกที่จะมีการกระจายรายได้อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ ได้แก่

1. ความแตกต่างในความสามารถส่วนบุคคล เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การกระจายรายได้ระหว่างบุคคลแตกต่างกัน บุคคลที่มีความสามารถเด่นเป็นพิเศษหรือมีพรสวรรค์ มักจะได้รับรายได้สูงกว่า หรือผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาวะแวดล้อมได้เป็นอย่างดี มีสติปัญญาไหวพริบเฉลียวฉลาดในการแสวงหาช่องทางที่จะทำให้เกิดรายได้ ก็มักจะได้รับรายได้สูงกว่าบุคคลอื่น ๆ ที่มีความสามารถในการปรับตัวได้น้อยกว่า เป็นต้น

2. ความแตกต่างในทรัพย์สินที่บุคคลเป็นเจ้าของ ทรัพย์สินเป็นแหล่งที่มาของรายได้ ถ้าบุคคลมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีทรัพย์สินในความครอบครองมาก จะได้รับรายได้จากทรัพย์สินสูงกว่า และมีโอกาสที่จะสะสมทรัพย์สินเพื่อรายได้เพิ่มพูนขึ้นไปอีก มากกว่าบุคคลที่ไม่มีทรัพย์สินดังกล่าวอยู่ในครอบครอง ดังนั้น จึงมีผลทำให้การกระจายรายได้ระหว่างบุคคลเหลื่อมล้ำกัน

3. โอกาสในการศึกษาแตกต่างกัน บุคคลที่มีโอกาสได้รับการศึกษาฝึกหัดและอบรม ให้มีความรู้และความชำนาญ มีโอกาสได้ทำงานและประกอบอาชีพที่ทำให้ได้รับรายได้สูงกว่า การกระจายรายได้จึงเป็นไปอย่างไม่เสมอภาค

4. การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาล การดำเนินนโยบายการคลังของรัฐบาล เกี่ยวกับการเก็บภาษีอากรและการใช้จ่าย จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อลักษณะของการกระจาย รายได้ โดยอาจจะทำให้การกระจายรายได้เสมอภาคมากขึ้น หรือความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียม กันมากยิ่งขึ้นก็ได้ ในด้านภาษีอากร การจัดเก็บภาษีทางตรงจะมีส่วนช่วยทำให้การกระจายรายได้เสมอภาคมากขึ้น การจัดเก็บภาษีทางอ้อม ผู้เสียภาษีสามารถผลักภาระภาษีให้แก่ผู้บริโภค ได้ง่ายโดยบวกเข้ากับราคาสินค้า ทำให้ผู้ซื้อสินค้าต้องรับภาระภาษีเท่ากัน การจัดเก็บภาษีทาง อ้อมจึงมีส่วนทำให้การกระจายรายได้เหลื่อมล้ำ รายได้จากภาษีอากรส่วนใหญ่มาจากภาษีทาง อ้อม จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การกระจายรายได้ไม่เสมอภาคมากขึ้น

5. การว่างงาน การที่บุคคลมีงานทำ ย่อมได้รับรายได้ แต่ถ้าบุคคลว่างงานย่อมไม่มี รายได้ ดังนั้น ถ้าประเทศมีการว่างงานมาก จะทำให้การกระจายรายได้เหลื่อมล้ำมากขึ้น

6. ภาวะเงินเฟ้อ เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ จะทำให้การเปลี่ยนแปลงในการกระจายรายได้ ในทางที่ไม่เสมอภาคมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะผลของภาวะเงินเฟ้อทำให้บุคคลบางกลุ่มซึ่งมีฐานะ ร่ำรวยอยู่แล้วร่ำรวยมากขึ้น ส่วนคนยากจนยิ่งจนลง การกระจายรายได้ยังมีความไม่เสมอภาค มากยิ่งขึ้น

7. แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปอย่างไม่สมดุล ภาคเศรษฐกิจบางภาคได้รับการ พัฒนาให้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วรวดเร็วกว่าภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ ในขณะที่ภาคเศรษฐกิจ บางภาคถูกละเลย ไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร เช่น ระหว่างภาคอุตสาหกรรมและภาคเกษตร กรรม ทำให้การกระจายรายได้มีความเหลื่อมล้ำกันมากขึ้น

8. การแข่งขันของตลาดเป็นไปอย่างไม่สมบูรณ์ ทำให้บุคคลบางกลุ่มมีอำนาจผูกขาด (monopolistic power) อยู่ในฐานะได้เปรียบทางเศรษฐกิจ และมีโอกาสได้รับรายได้สูงกว่า ทำให้การกระจายรายได้ไม่มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น

เมธี ครองแก้ว และปราณี ทินกร (2528) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “สภาวะความยากจนและ การกระจายรายได้ในประเทศไทย ปี 2518/2519 และ 2524” พบว่า จำนวนผู้ยากจนมีอยู่หนาแน่นในเขตชนบทโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขตที่มีคนจนเป็นอัตราส่วน ต่อประชากรน้อยที่สุด คือ กรุงเทพฯ และชนบทของภาคกลางตามลำดับ นอกจากนี้ความ เหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ในเกือบทุกพื้นที่และในเกือบทุกภาคของประเทศไทย และคน ในเมืองจะมีความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มากกว่าคนในชนบทเล็กน้อย สำหรับลักษณะ ทางสังคมเศรษฐกิจของครอบครัวที่ยากจนนั้น พบว่า ครอบครัวที่ยากจนมีขนาดของครอบครัว ใหญ่กว่าครอบครัวที่ไม่ยากจน ครอบครัวที่ยากจนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตชนบท และมีราย

ได้หลักจากการประกอบการเกษตร มีทักษะถือครองน้อยหรือมีขนาดเล็ก และหัวหน้าครอบครัว มีระดับการศึกษาต่ำ

การลดความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ นั้น สามารถทำได้โดยการใช้นโยบาย การคลังในการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำได้ และปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการลดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ คือ การศึกษา จากงานวิจัยของเมธี ครองแก้ว และปราณี ทินกร แสดงให้เห็นว่าการได้รับการศึกษาต่ำจะมีผลทำให้มีการกระจายรายได้ระหว่างบุคคลต่ำ หรือมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างการกระจายรายได้

3. แนวคิดเรื่องทุนมนุษย์

มนุษย์ถือเป็นทุนประเภทหนึ่ง และเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการผลิตของระบบเศรษฐกิจ คือ แรงงานนั้นมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการเศรษฐกิจโดยตรง (เทียนฉาย กิระนันท์. 2519 : 3)

ชูลท์ (บุญคง หันจางสิทธิ์. 2540 : 10 ; อ้างอิงจาก Schultz) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลก เพิ่มขึ้นเร็วกว่าอัตราส่วนที่ใส่จำนวนแรงงานและทุน เข้าไปในการผลิต คำอธิบายก็คือว่า คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพของแรงงานได้เพิ่มขึ้นทำให้แรงงานมีประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มมากขึ้น ในทำนองเดียวกัน จำนวนเครื่องจักรที่ใส่เข้าไปในการผลิตก็มีคุณภาพเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ด้วย มิใช่จำนวนอย่างเดียว คุณภาพของเครื่องมือ เครื่องจักรที่เพิ่มขึ้นก็เป็นเพราะฝีมือหรือคุณภาพของมนุษย์นั่นเอง

ทุนมนุษย์ (Human Capital) คือ ทุนที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อไปผลิตสินค้าหรือบริการอื่น อีกต่อ เพราะความเป็น “ทุน” หรือ “ทรัพยากร” นั้น มีคุณสมบัติ สำคัญ 4 ประการ คือ (ธารรงค์ อุดมไพจิตรกุล. 2544 : 4)

1. สามารถวัดมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ (Economic Value can be Measured) ซึ่งเป็นมูลค่าภายนอก (Extrinsic Value)
2. เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อนำไปผลิตสินค้าอื่น ๆ อีกต่อหนึ่ง (Human Capital is a Man-made Things for Producing Goods and Services)
3. ทุนมนุษย์นั้นยังใช้ยังมีประสิทธิภาพเพิ่มเป็นผู้ทรงความรู้ (Scholar) แต่ทุนโดยทั่วไป (Physical Capital) ยิ่งใช้ยิ่งด้อยประสิทธิภาพ และมีอายุในการใช้งานสั้นกว่า และกลายเป็นเศษเหล็ก (Scrap) ในที่สุด ผู้ลงทุนทางการศึกษามีความมุ่งหวังเพื่อเพิ่มรายได้ในอนาคต และแน่นอนว่าภายใต้ความมีจำกัด หรือขาดแคลน (Scarcity) ผู้ลงทุนต้องสร้างทางเลือกเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด อันจะส่งผลตอบแทน (Rate of Returns) สูงกว่าจากการลงทุนจำนวนเท่ากัน (Given Cost and Maximize Outcome)
4. สามารถประเมินมูลค่าทางสังคม (Social Value) ได้

ทุนมนุษย์แตกต่างจากทุนเศรษฐกิจประเภทอื่น คือ (เทียนฉาย กิระนันท์. 2519 : 9)

1. ทุนมนุษย์นั้นไม่อาจขายลิขสิทธิ์ตามกฎหมายได้ ทั้งนี้ด้วยเหตุที่ว่าทุนมนุษย์นั้นอยู่ในรูปของนามธรรม แต่ทุนทางเศรษฐกิจประเภทอื่น ซึ่งอาจซื้อขาย โอน หรือแลกเปลี่ยนได้เช่นเดียวกับสินทรัพย์ธรรมดาดังอย่างหนึ่ง

2. การตั้งราคาของบริการของทุนมนุษย์เป็นไปได้เฉพาะในทางทฤษฎี หรือโดยหลักการเท่านั้น

3. ทุนมนุษย์นั้นอยู่ในลักษณะที่ไม่มีตัวตนและจับต้องไม่ได้

4. ทุนมนุษย์อยู่ในลักษณะที่ไม่อาจแยกออกอย่างเด็ดขาดจากเจ้าของทุนมนุษย์ได้

5. การลงทุนในทุนมนุษย์ในหลาย ๆ กรณีอาจเป็นผลมาจากทั้งในแง่ของการบริโภคและการลงทุน แต่ทุนทางกายภาพอื่นโดยปกติแล้วจะเป็นผลในแง่ของการลงทุน

การศึกษาเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตของทุนมนุษย์ เนื่องจากการศึกษาเป็นการสร้างความสามารถและสร้างทักษะต่าง ๆ เพื่อให้มนุษย์สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและประกอบการทำงานหาเลี้ยงชีพ รวมทั้งเป็นการทำให้ผลิตภาพของทรัพยากรมนุษย์สูงขึ้นในตลาดแรงงาน (สุมาลี ปิตยานนท์. 2539 : 96)

4. แนวคิดเรื่องการลงทุนทางการศึกษา

เทียนฉาย กิระนันท์ (2519 : 29) กล่าวว่า การศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตของ “ทุนมนุษย์” ในอนาคต และการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีผลต่อระดับรายได้ของบุคคล โดยได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างอายุและรายได้ โดยระดับการศึกษาว่า

1. โดยทั่วไปแล้วรายได้ของบุคคลที่มีการศึกษา ณ ระดับชั้นหนึ่ง ๆ (หรือตามจำนวนปีที่เข้ารับการศึกษ) จะเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์อายุ รายได้ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามเกณฑ์อายุนี้อาจเพิ่มขึ้นเรื่อยไปจนถึงระดับอายุหนึ่ง ซึ่งประมาณว่าอายุ 40 ปี แล้วในเกณฑ์อายุที่สูงขึ้นกว่านั้นรายได้จะกลับคงที่ หรือลดลงก็ได้ (หรือเพิ่มขึ้นแต่ในอัตราที่ลดลงกว่าในระดับเกณฑ์อายุแรก ๆ)

2. เมื่อเปรียบเทียบระหว่างบุคคลที่มีการศึกษาต่างกันเป็นสองระดับ (หรือมีจำนวนปีที่เข้ารับการศึกษต่างกัน) แล้วจะพบว่า ยิ่งถ้าหากบุคคลมีระดับการศึกษาสูงขึ้น รายได้ที่เพิ่มขึ้นตามเกณฑ์อายุ (ตามนัยข้อ 1) จะยิ่งเพิ่มขึ้นในอัตราเร่งขึ้นด้วย และโดยปกติคนที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีรายได้เมื่อเริ่มต้นทำงานสูงกว่าคนที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าด้วยโดยเปรียบเทียบ

3. ยิ่งในกรณีที่คนมีการศึกษาสูงขึ้นเท่าใดก็ตาม เกณฑ์อายุที่จะเป็นจุดที่มีรายได้สูงสุดในชีวิตนั้นก็ยิ่งอยู่ล่าออกไปเท่านั้น (คือสูงอายุนั้นเรื่อย ๆ ด้วย) และขณะเดียวกันรายได้ในเกณฑ์อายุที่สิ้นสุดวัยทำงานก็จะสูงกว่าในคนที่มีการศึกษาค่ำกว่าด้วยโดยเปรียบเทียบ

กล่าวโดยสรุป คือ หลังจากสำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานแล้ว คนที่มีการศึกษาสูงกว่าย่อมมีรายได้ในขั้นต้นสูงกว่าคนที่มีการศึกษาน้อยกว่า และรายได้ที่สูงกว่านั้นจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่เร็วกว่าไปจนถึงจุดสูงสุด เพราะจะมีประสิทธิภาพและมีโอกาสในการทำงานดีกว่าคนจบการศึกษาต่ำกว่า และยังคงสูงกว่าเช่นนั้นไปจนถึงสุดท้ายทำงาน ลักษณะของแนวโน้มโดยเปรียบเทียบดังนี้ มีผลให้เส้นรายได้ตามอายุ ณ ระดับการศึกษาต่าง ๆ นั้นไม่ตัดกันเลย ถ้าจะมีโอกาสตัดกันได้ก็ในช่วงต้น ๆ ของอายุการทำงานเพียงครั้งเดียวเท่านั้น คือช่วงที่คนจบการศึกษาต่ำทำงานไปสักระยะหนึ่ง เงินเดือนปรับขึ้น และคนที่จบการศึกษาสูงกว่าเพิ่งเข้ามาทำงาน อาจมีโอกาสรายได้ขณะนั้นจะเท่าเทียมกัน

บุญคง หันจางสิทธิ์ (2540 : 181) กล่าวว่า รายจ่ายในการศึกษาถือเป็นการลงทุน เพราะรายจ่ายนี้จะทำให้ออกดอกออกผลในอนาคต เมื่อบุคคลได้รับการศึกษาเพิ่มเขาจะมีความรู้ความสามารถที่จะรับและใช้ข่าวสารต่าง ๆ ได้ดี การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเข้าใจตนเองและโลกได้อย่างลึกซึ้ง การศึกษามีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการผลิตและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้หลายทาง บุคคลที่ได้รับการศึกษาดีจะสามารถรับข่าวสารใหม่ ๆ ได้เร็วและมีวิจรรณญาณในการใช้ข่าวสาร ปัจจัยการผลิต และเทคนิคในการผลิตใหม่ ๆ ได้เร็วและดีกว่า

การตัดสินใจในการลงทุนทางการศึกษา ขึ้นอยู่กับอัตราผลตอบแทนทางการศึกษา เพราะการลงทุนในการศึกษาผู้ลงทุนต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อม การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนในการลงทุนทางการศึกษา สามารถวิเคราะห์ได้หลายวิธี ได้แก่ การวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ การวิเคราะห์อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน การวิเคราะห์ต้นทุนและประสิทธิผล

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า การศึกษาที่สูงขึ้นจะทำให้บุคคลมีโอกาสด้านรายได้และโอกาสในด้านต่าง ๆ มากกว่าบุคคลที่มีการศึกษาน้อยกว่า ดังนั้น การลงทุนทางการศึกษาที่สูงขึ้นจะทำให้มีรายได้หลังจบการศึกษาสูงขึ้น

5. แนวคิดเรื่องความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา

การให้การศึกษาจะเป็นไปตามความต้องการและการเลือกของบุคคล ในความเป็นจริงยังมีความแตกต่างกันอยู่มากทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำกัน โอกาสทางการศึกษาเป็นวิถีทางไปสู่ความเสมอภาคของโอกาสในชีวิตของบุคคล เพราะสังคมเปิดโอกาสให้บุคคลประกอบอาชีพต่าง ๆ ตามแนวทางที่ระบบการศึกษาเตรียมมาให้ การศึกษาจึงเป็นบันไดที่บุคคลจะปีนขึ้นไปเพื่อโอกาสในชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2522 : 2)

กอร์ดอน (Gordon. 1972 : 423-424) ได้ให้ความหมาย ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. สภาพการณ์ที่มีหลักประกันแก่บุคคลแต่ละคนที่ได้ศึกษาเล่าเรียน ตลอดระยะเวลาหนึ่งตามความสามารถของสติปัญญา

2. สภาพการณ์ที่บุคคลทุกคนมีโอกาสได้รับบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน

3. สภาพการณ์ที่บุคคลทุกคนมีโอกาสได้พัฒนาทักษะ และความสามารถตามที่แต่ละคนมีอยู่โดยธรรมชาติ และโดยการสร้างสมให้ได้ดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

4. สภาพการณ์ที่บุคคลทุกคนได้รับการถ่ายทอดและพัฒนาทักษะและความรู้พื้นฐานอันจำเป็นแก่การดำรงชีวิตอยู่ในสังคม

โบว์แมน (Bowman. 1975 : 77) ได้ให้ความหมายโอกาสทางการศึกษาไว้ 3 ความหมายคือ

1. หมายถึง ให้เด็กได้ข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการเลือกโรงเรียน ตลอดจนการเลือกที่จะเรียนต่อ หรือทำงานเมื่อใดและอย่างไร

2. หมายถึง การจัดความแตกต่างในเรื่องความสามารถทั้งที่เด็กได้รับพันธุกรรมหรือจากสภาพแวดล้อมทางบ้าน

3. หมายถึง การมีเงินใช้จ่ายสำหรับเรียนหนังสือ

สิปปนนท์ เกตุทัต (2522 : 10) กล่าวว่า โอกาสทางการศึกษา คือ การศึกษาที่เสริมสร้างความรู้ ความคิด ทักษะ และทัศนคติ ให้เราได้รู้จักช่วยตนเองได้เข้าใจความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม สิ่งแวดล้อมที่เรามีส่วนร่วมอยู่ แล้วนำความรู้ความเข้าใจนี้มาแก้ปัญหาเสริมสร้างชีวิตและสังคมให้ดีขึ้นโดยกลมกลืนกับธรรมชาติ

✓ จีราภา รัตนศิริ (2523 : 18) กล่าวว่า ความเสมอภาคแห่งโอกาสทางการศึกษา ถือได้ว่าเป็นสิทธิอย่างหนึ่งของมนุษย์ทุกคนในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศ เพราะความเสมอภาคแห่งโอกาสทางการศึกษาเป็น วิถีทางหนึ่งที่น่าไปสู่ความเสมอภาคแห่งโอกาสในชีวิตของบุคคล

โคห์น (Cohn. 1982 : 695) ให้คำอธิบายว่า ความเสมอภาคทางการศึกษาหรือ ความเป็นธรรมทางการศึกษา หมายความว่า นักเรียนทุกคนไม่ว่าจะมาจากชนชั้น เผ่าพันธุ์ ลัทธิ หรือสถานะทางเศรษฐกิจใด ๆ ในสังคม จะต้องได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน ความเสมอภาคยังกินความกว้างไปถึงความเสมอภาคของทรัพยากรการศึกษาซึ่งเป็นสิ่งป้อนเข้า (Input) และความเสมอภาคในผลผลิตทางการศึกษา (Output) ด้วย

ฮิลล์ (Hills. 1982 : 42) ให้ความหมายว่า ความเท่าเทียมกันทางการศึกษา หมายถึง ทุกคนจะต้องมีโอกาสอันเท่าเทียมกันที่จะได้รับการศึกษา

เอกวิทย์ ณ ถลาง (เฉลิมชัย รัตนประยูร. 2535 : 35 ; อ้างอิงจาก เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2527 หน้า 20) ให้ความเห็นในเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษาไว้ว่า “ช่วงโหวที่เป็นอันตรายยิ่งในสังคมที่มีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงมาก ระหว่างคนมั่งคั่งมีอำนาจวาสนา มีการศึกษา ซึ่งเป็น

คนกลุ่มน้อย กับคนส่วนใหญ่ที่ยากจนคนแค่น โง่เขลา ไร้อำนาจ การศึกษาจะเป็นเครื่องมืออุดช่องโหว่ มหันตภัยนี้ได้ ก็ต่อเมื่อรัฐมีมาตรการประกันความเสมอภาคและให้ความยุติธรรมกับคนถ้วนหน้าโดยเร็วเท่านั้น"

✓ เสน่ห์ จามริก (2526 : 177) ได้กล่าวถึงโอกาสทางการศึกษาโดยมองที่หน้าที่และบทบาทที่เอื้ออำนวยต่อโอกาส คือ การศึกษาจะต้องทำให้เกิดความยุติธรรมในสังคมมากขึ้นจะต้องทำให้ทุกคนไม่ว่าจะมาจากชนชั้นไหนมีโอกาสเท่าเทียมกัน และทำให้ระบบชนชั้นเสื่อมสลายไปในที่สุด

เดจเนอชกา (Dejnozka. 1983 : 56) ให้ความหมายของความเสมอภาคทางการศึกษาว่าเป็นหลักการที่ว่านักศึกษาทุกคนไม่ว่าจะมาจากเผ่าพันธุ์ เพศ อายุ ชนชั้นกำเนิด ชนชั้น หรือคนพิการ จะได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน โดยไม่มีลักษณะที่แตกต่างกัน และความเสมอภาคทางการเงิน หมายถึง ความช่วยเหลือทางการเงินที่รัฐบาลจัดให้ท้องที่การศึกษา เพื่อลดความมั่งคั่งหรือความร่ำรวยที่ไม่เท่าเทียมกัน

เลวิน (Lewin. 1985 : 418) อธิบายว่า ความเสมอภาคของค่าใช้จ่ายทางการศึกษา หมายถึง ความเป็นธรรมในการกระจายความช่วยเหลือทางการเงินไปสู่นักเรียนที่มีความแตกต่างกันในพื้นฐาน ความต้องการทางการศึกษาหรือภูมิภาคที่อาศัยอยู่

✓ ชนิดา รักษ์พลเมือง (2534 : 195) ได้กล่าวถึงความเสมอภาคในการศึกษา ว่า นักเรียนที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน เด็กควรมีส่วนร่วมในทรัพยากรการศึกษาเท่ากันและกลุ่มที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ โดยเด็กจะต้องได้รับข้อมูลที่เพียงพอต่อการเลือกโรงเรียน ตลอดจนเลือกว่าจะเรียนต่อหรือทำงานเมื่อไร อย่างไร

เจอร์ลด์ ฟรายด์ (เจลิมชัย รัตนประยูร. 2535 : 36 ; อ้างอิงจาก เจอร์ลด์ ฟรายด์. 2524 หน้า 54-57) ให้ความหมายที่แตกต่างกันของความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคไว้ว่า ความเท่าเทียมกัน หมายถึง โอกาสอันเท่ากันของเด็กทุกคนไม่ว่าจะมีภูมิหลังต่างกันเพียงใด ส่วนความเสมอภาค หมายถึง การกระจายที่ไม่มีความแตกต่างกันในปริมาณของตัวบ่งชี้ เช่น การกระจายงบประมาณที่ไม่แตกต่างกัน

✓ สิริพร ลิลิต (2537 : 18) ได้อธิบายโอกาสทางการศึกษาว่าสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. โอกาสที่จะได้รับบริการทางการศึกษา
2. โอกาสที่จะได้รับบริการต่าง ๆ ขณะอยู่ในระบบการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ
3. โอกาสที่จะประกอบอาชีพต่าง ๆ เมื่อออกจากระบบการศึกษาแล้วโอกาสในการเข้ารับบริการการศึกษาจะทำให้ทราบถึงความเสมอภาคตามสิทธิมนุษยย์ภายใต้การปกครองในระบบประชาธิปไตยเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลได้รับการศึกษาตลอดชีวิตและทั่วถึง

โคลแมน (Coleman. 1996 : 25) กล่าวว่า โอกาสทางการศึกษา จะช่วยให้สามารถลดความเหลื่อมล้ำระหว่างคนในสังคมได้ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสสำหรับการมีชีวิตและอนาคตที่ดีขึ้น ดังนี้

1. โอกาสเตรียมคุณสมบัติ เพื่อออกสู่ตลาดแรงงานหรือการศึกษาขั้นสูง
2. โอกาสได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ

การเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้เท่าเทียมกันทุกคนนั้นย่อมเป็นไปไม่ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่จะกำจัดโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน ซึ่ง มนัส สุวรรณ และประหยัด ปานดี (2532 : 19) ได้สรุปปัจจัยที่จำกัดโอกาสทางการศึกษาไว้อย่างน้อย 2 กลุ่ม คือ

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่

1.1ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว อาชีพของบิดา-มารดา เป็นตัวกำหนดรายได้ ซึ่งจะเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาของบุตร จำนวนพี่น้องทั้งหมดในครอบครัว และจำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาในปัจจุบัน เป็นภาระทางเศรษฐกิจที่บิดา-มารดาต้องรับหน้าที่ซึ่งหมายถึงการจำกัดโอกาสให้เหลือน้อยลง รายได้ของบิดา-มารดาซึ่งหมายถึงความสามารถในการส่งเสียบุตรให้เรียนต่อให้สูงขึ้น

1.2 ความพร้อมของนักเรียน ได้แก่ ความพร้อมในด้านจิตวิทยา เช่น สมอง ร่างกาย ความปรารถนา ความมานะพยายาม ความพร้อมในด้านสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันของบิดา-มารดา ภาระการเลี้ยงดู ความรับผิดชอบต่อครอบครัวของนักเรียน การสนับสนุนด้านการศึกษาและรายได้ของบิดา-มารดา ความพร้อมด้านกายภาพ เช่น ความห่างไกลของสถาบันการศึกษา ยานพาหนะในการเดินทาง ความสะดวกสบายในการเดินทาง ขาดสารการศึกษาและสิ่งกระตุ้นจากภายนอก เมื่อเทียบกับนักเรียนชนบทกับในเขตเมืองโดยเฉพาะนักเรียนในกรุงเทพฯ ในชนบทจะมีความพร้อมทางด้านต่าง ๆ ไม่ดีนัก ยิ่งชนบทที่อยู่ห่างไกลความเจริญยิ่งจำกัดโอกาสทางการศึกษา

2. ความเอื้ออำนวยของโอกาสทางการศึกษา

- 2.1 ปริมาณของโอกาส คือ จำนวนที่หนึ่งที่เอื้ออำนวยให้

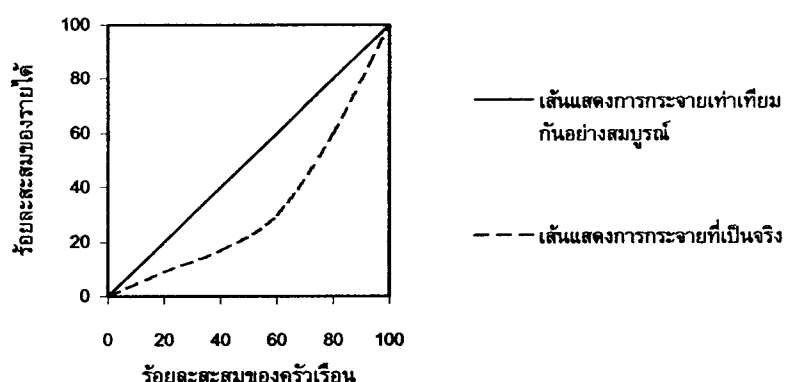
2.2 การกระจายโอกาส ได้แก่ ความเสมอภาคระหว่างนักเรียนในเมืองกับชนบท และความเสมอภาคในสาขาวิชาที่นักเรียนในชนบทมีโอกาสดำเนินชีวิตที่จะเลือกศึกษาตามที่ตนต้องการและมีความถนัด

ปัญหาเรื่องโอกาสทางการศึกษา มีผลกระทบต่อฐานะอาชีพและหนทางก้าวหน้าในชีวิต ตลอดจนสถานภาพความสัมพันธ์ทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ดังนั้น การกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงจะทำให้บุคคลดำเนินชีวิตได้อย่างดีที่สุดในที่สุดเท่าที่ความสามารถของตนจะอำนวย

จากที่กล่าวมาแล้ว ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา หมายถึง การได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันของนิสิต (หมายถึง นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ และนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา)

สถิติที่ใช้วัดความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา มีหลายประการทั้งสถิติที่ใช้กันทั่วไปและสถิติที่ใช้ในทางเศรษฐศาสตร์ ได้แก่

1. เส้นโค้งลอเรนซ์ (Lorenz Curve) (พิศมัย จารุจิตติพันธ์. 2535 : 71)

เส้นโค้งลอเรนซ์ เป็นเส้นที่แสดงสัดส่วนของรายได้ที่เป็นตัวเงินทั้งหมดโดยแบ่งตามสัดส่วนต่าง ๆ ของครัวเรือนทั้งหมด เส้น 45 องศา จะแสดงถึงลักษณะการกระจายรายได้ที่มีความเท่าเทียมกัน หรือมีความเสมอภาคกันอย่างแท้จริง (perfect equality) กล่าวคือ ร้อยละ 20 ของครัวเรือนจะมีรายได้ ร้อยละ 20 ของรายได้ทั้งหมด ร้อยละ 40 ของครัวเรือน จะมีรายได้ ร้อยละ 40 ของรายได้ทั้งหมด ร้อยละ 60 ของครัวเรือน จะมีรายได้ ร้อยละ 60 ของรายได้ทั้งหมด ร้อยละ 80 ของครัวเรือน จะมีรายได้ ร้อยละ 80 ของรายได้ทั้งหมด ร้อยละ 100 ของครัวเรือน จะมีรายได้ ร้อยละ 100 ของรายได้ทั้งหมด หรือกล่าวได้ว่า สัดส่วนร้อยละของครัวเรือนในทุกๆ ระดับจะมีค่าเท่ากับสัดส่วนร้อยละของรายได้ทุกระดับ

ในสภาพความเป็นจริง การกระจายรายได้ไม่มีลักษณะที่เสมอภาคกันอย่างสมบูรณ์ ครัวเรือนต่าง ๆ มีรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกัน ดังนั้น เส้นโค้งลอเรนซ์ที่เกิดขึ้นจริงจึงไม่มีลักษณะเป็น 45 องศา แต่จะมีลักษณะเป็นเส้นโค้ง และเส้นโค้งนี้แสดงถึงลักษณะการกระจายรายได้ที่แท้จริง

2. สัมประสิทธิ์จินี (Gini Coefficient) (เมธี ครองแก้ว. 2523 : 152)

เนื่องจากการใช้เส้นลอเรนซ์ในการวัดการกระจายรายได้ทำได้ไม่ค่อยได้สะดวกนัก ถ้าหากมีการเปรียบเทียบสำหรับหลาย ๆ ประเทศ หรือหลาย ๆ ระยะเวลา เพราะจะต้องลากเส้นลอเรนซ์ขึ้นมากมาย ในบางกรณีเส้นลอเรนซ์อาจจะตัดกัน ทำให้ยากแก่การเปรียบเทียบ ด้วย

เหตุนี้จึงได้มีผู้คิดค่าดัชนีหรือค่าสัมประสิทธิ์ ซึ่งคำนวณจากเส้นลอเรนซ์ขึ้นใช้แทน เรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของจินี (Gini Coefficient) ซึ่งค่าจินี คำนวณได้จากสูตร

$$G = 1 - \sum_{i=1}^n (Z_i \times P_i)$$

เมื่อ $Z_i = y_i + y_{i-1}$

Y_i = ความถี่สะสมของรายได้ทั้งหมดของครอบครัวซึ่งมีรายได้ระดับ i

P_i = ความถี่ หรือสัดส่วนของครอบครัว ซึ่งมีรายได้ระดับ i

ค่าสัมประสิทธิ์ของ Gini จะมีช่วงจาก 0 ถึง 1 กล่าวคือ ค่า 0 หมายถึง การกระจายรายได้เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ ส่วนค่า Gini ที่เท่ากับ 1 แสดงว่า การกระจายรายได้ไม่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์

3. ดรรชนีคูซเน็ตส์ (Kuznets Index) (สุภาวค์ จันทวานิช. 2523 : 23)

ดรรชนีของคูซเน็ตส์ เป็นวิธีการวัดความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ อย่างหนึ่งที่ใช้ในทางเศรษฐศาสตร์ วิธีวัดนี้คิดขึ้นโดย Simon Kuznets ค่าของดัชนีของคูซเน็ตส์ จะมีค่าระหว่าง 0 - 2 ค่า 0 จะแสดงการกระจายที่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ และค่า 2 จะแสดงค่าในทางตรงข้าม คือ ไม่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ สูตรในการคำนวณค่าดัชนีคูซเน็ตส์ คือ

$$KI = \sum_{i=1}^n |f_i - y_i|$$

เมื่อ KI = ค่าดรรชนีคูซเน็ตส์

f_i = สัดส่วนของประชากรในชั้นรายได้นั้น

y_i = สัดส่วนของรายได้ในชั้นนั้นต่อรายได้ทั้งหมด

4. สัมประสิทธิ์ความแปรผัน (Coefficient of Variation, V) (Johns, Morphet and Alexander. 1983 : 216) คำนวณได้จากสูตร

$$V = \frac{S.D.}{\bar{X}} \times 100$$

เมื่อ V = สัมประสิทธิ์ความแปรผันของรายได้

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการกระจาย

$\bar{X}$ = รายได้เฉลี่ย

ถ้าค่าความแปรปรวนน้อย แสดงว่า มีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

งานวิจัยในต่างประเทศ

สมชัย ฤชุพันธุ์และชลธาร วิศรุตวงศ์ (2543) ได้ทำการวิเคราะห์แนวคิดและประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในต่างประเทศ โดยศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย รูปแบบ/วิธีการ แนวทางการดำเนินงานและระบบการบริหารจัดการ ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. เกือบทุกประเทศที่ใช้ระบบเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะให้เงินกู้ยืมเป็นการช่วยเหลือแก่นักเรียน นักศึกษาที่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ให้ทุนการศึกษา (ให้เปล่า) แก่นักเรียนที่ยากจนและศึกษาในระดับต่ำกว่าโดยตรง

2. วัตถุประสงค์ของการจัดให้มีเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา แบ่งได้ 2 ด้าน คือ ด้านสังคม เพื่อเพิ่มโอกาสให้คนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้เรียนต่อในระดับสูง นำไปสู่การสร้างความเท่าเทียมกันในสังคมและการกระจายรายได้ ด้านเศรษฐกิจ เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐที่อุดหนุนการศึกษา ขณะเดียวกันก็ช่วยให้สถานศึกษาสามารถจัดเก็บค่าเล่าเรียนที่ครอบคลุมต้นทุนที่แท้จริงในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น และยังทำให้กลุ่มนักเรียนที่สามารถรับภาระต้นทุนการศึกษาแบกรับภาระการศึกษาของตนมากขึ้น

3. ลักษณะเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา แบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ

- เงินกู้ยืมที่รัฐบาลค้ำประกัน โดยคิดอัตราดอกเบี้ยตามอัตราตลาด
- เงินกู้ยืมที่รัฐบาลค้ำประกันและอุดหนุนอัตราดอกเบี้ยบางส่วน หรือเงินกู้ยืมที่คิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราตลาด ตลอดระยะเวลาหนึ่งที่กำหนด
- เงินกู้ยืมที่รัฐบาลค้ำประกันและจ่ายดอกเบี้ยแทน

4. การบริหารจัดการเงินกู้ยืม มีการจัดแบ่งทั้งในระดับรัฐบาลส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือท้องถิ่น มีเพียงไม่กี่ประเทศที่ให้สถาบันการศึกษารับผิดชอบการบริหารจัดการเงินให้กู้ยืมเอง

งานวิจัยในประเทศ

พัทธนา ขจรประสิทธิ์ (2539) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” โดยศึกษาประสิทธิภาพของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีผลประโยชน์ทางตรง คือ เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์สามารถเล่าเรียนได้มากขึ้น และมีผลประโยชน์ทางอ้อม คือ นอกจากการศึกษาจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้ศึกษาเองแล้ว ยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

โกศล ฐานะ (2540) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การติดตามการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539” โดยศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ระเบียบหลักเกณฑ์ การสั่งการ และการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความเหมาะสมดี

✓ สมฤดี วงษ์สมิง (2540) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา” โดยศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อม นโยบายและวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 และสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพราะผู้รับทุนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเกษตรกร ผลการดำเนินงานในปีการศึกษา 2539 ยังไม่สามารถตอบสนองนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้อย่างทั่วถึง ในปีการศึกษา 2540 นิสิต นักศึกษาขาดแคลนทุนทรัพย์ได้กู้ยืมเงินมากขึ้น

✧ บรรพต ศรีวิชัย (2541) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “สภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในจังหวัดเชียงราย” โดยศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในจังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ทุกฝ่ายมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถดำเนินงานในกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ดี แต่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานมากเกินไปและเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ

วัชรพงศ์ สุขรักษา (2541) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539” โดยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา คือ ระเบียบเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระยะเวลาส่งใช้เงินคืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อัตราดอกเบี้ย ระดับผลการเรียนของผู้กู้ แรงผลักดันจากสภาพแวดล้อมด้านบุคคล และการได้รับข้อมูลข่าวสาร

✓ อนันต์ บำรุงไทยและคณะ (2541) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปี 2541” โดยศึกษาสภาพการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ศึกษาความพึงพอใจการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ความพึงพอใจด้านกระบวนการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และความพึงพอใจด้านผลการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก

อิทธิพล ใจสมัคร (2541) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การประเมินโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : ศึกษากรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประเภทมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษากระบวนการดำเนินงานโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า การบริหารและจัดการดำเนินงานโครงการกอง

ทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความเหมาะสมและบกพร่องเชิงปฏิบัติ จำเป็นต้องแก้ไขให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านการดำเนินงานตามกระบวนการของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มีการดำเนินการตามกระบวนการที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดขั้นตอนไว้เป็นอย่างดีและยึดถือระเบียบของคู่มือปฏิบัติงานที่ทบวงมหาวิทยาลัยจัดส่งให้

✓ สมพงษ์ เกษมอมร (2542) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การกระจายประโยชน์จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” โดยศึกษาการกระจายประโยชน์จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการศึกษา พบว่า การกระจายประโยชน์จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากระจุกตัวอยู่ในจังหวัดที่มีความเจริญในหลาย ๆ ด้านอยู่แล้ว ซึ่งไม่สอดคล้องกับนโยบายการกระจายรายได้ ทำให้การกระจายประโยชน์จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่อยู่ห่างไกลและมีฐานะยากจน

✓ ปริสทธิ์ หนูทอง (2543) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การวิเคราะห์อุปสงค์ของเงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในประเทศไทย” โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์เงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในประเทศไทย และพยากรณ์จำนวนเงินที่สอดคล้องกับอุปสงค์ที่จะเกิดขึ้นในอีก 5 ปี ข้างหน้า (2543-2547) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่กำหนดอุปสงค์เงินกองทุนฯ คือ จำนวนนักเรียนและนักศึกษาในระดับมัธยมปลายถึงปริญญาตรี ส่วนปัจจัยอื่น ได้แก่ รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนของครอบครัวนักเรียนและนักศึกษา และตัวแปรที่แสดงถึงผลของการเป็นที่ตั้งของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยและโดยการพยากรณ์ด้วยวิธี Double Exponential Smoothing พบว่าอุปสงค์ของเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปี

พงษ์พันธ์ พลเยี่ยม (2543) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “การติดตามการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดขอนแก่น” โดยศึกษาสภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประจำสถานศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีการปฏิบัติงานมาก มีปัญหาในการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษาระดับปานกลาง

สมชัย ฤชุพันธุ์ และชลธาร วิตรุตวงศ์ (2543) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา” โดยศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย รูปแบบ/วิธีการ แนวทางการดำเนินงานและระบบการบริหารจัดการ ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของแต่ละประเทศมีลักษณะแตกต่างกัน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพียงด้านเดียว คือ เป็นการช่วยเหลือเพื่อประโยชน์ทางสังคม ซึ่งแตกต่างจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของประเทศอื่นที่มีวัตถุประสงค์หลายด้าน

การดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในด้านการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย พบว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาสามารถให้กู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่ากองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประสบความสำเร็จในการให้กู้ยืมแก่กลุ่มเป้าหมาย ในด้านความไม่เท่าเทียมกันของการได้รับเงินกู้ยืม พบว่า ขนาดวงเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับนั้นไม่เท่าเทียมกัน 2 กรณี คือ วงเงินที่ผู้กู้รายเก่าได้รับโดยเฉลี่ยสูงกว่าวงเงินกู้ของผู้กู้รายใหม่ และขนาดวงเงินกู้ยืมไม่เท่าเทียมกัน แม้ว่าผู้กู้จะศึกษาวิชาเดียวกัน เพียงเพราะสถานศึกษาสังกัดต่างกระทรวง สาเหตุของความไม่เท่าเทียมกันเกิดจาก การจัดสรรงบประมาณของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเน้นให้ตามสังกัดสถานศึกษามากกว่าตัวนักเรียน นักศึกษา ในด้านการดำรงอยู่ด้านการเงินของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า เงื่อนไขการชำระหนี้ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาผ่อนปรนมาก ระบบการติดตามและบังคับการชำระหนี้ไม่เข้มงวด ทำให้รายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่เพียงพอที่จะครอบคลุมต้นทุนการบริหารและจัดการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ ทำให้เงินกู้ยืมของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีลักษณะคล้ายเงินอุดหนุนแบบให้เปล่ามากกว่า จึงมีแนวโน้มสูงที่รัฐจำเป็นต้องให้การสนับสนุนด้านการเงินต่อกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไปเรื่อย ๆ

เสาวลักษณ์ จงรัตนานนท์ (2543) ได้ทำการวิจัย เรื่อง “ประสิทธิผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณี มหาวิทยาลัยเกริก” โดยศึกษาประสิทธิผลและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีเป้าหมายในการประเมินผล 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพ วัดจากอาชีวะบิหารระดับล่าง อาชีวะมารดากระดับล่าง รายได้ของผู้ปกครองและรายได้สุทธิของผู้ปกครอง ด้านเวลา วัดจากระยะเวลาที่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ให้เงินนักศึกษาทันเวลาต่อความจำเป็นที่ต้องใช้จ่าย และด้านปริมาณ (เงิน) วัดจากจำนวนเงินที่ทางกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้นักศึกษากู้เพียงพอต่อความจำเป็นที่ต้องใช้จ่าย และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเนื้อหาของนโยบาย ด้านทรัพยากรการบริหารนโยบาย ด้านกระบวนการการบริหารนโยบาย และด้านสภาพแวดล้อมในการบริหารนโยบาย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาในกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นนักศึกษาที่มาจากครอบครัวที่เดือดร้อนตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ มีจำนวนนักศึกษาที่ได้รับเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทันต่อความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายไม่ทุกคนที่ขอทุน จำนวนเงินที่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้นักศึกษากู้ยืมมีนักศึกษบางคนที่ได้ไม่เพียงพอต่อความจำเป็นที่ต้องใช้จ่ายและการนำนโยบายมาปฏิบัติได้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น จำนวนบุคลากรที่ทำงานไม่เหมาะสมกับจำนวนงาน และมีขั้นตอนในการดำเนินงานหลายขั้นตอน ทำให้เกิดความผิดพลาด

เลอमान ศรีบุญเรือง (2544) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “บทบาทของกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประจำสถาบันการศึกษา กับการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

๙ ในจังหวัดขอนแก่น" โดยศึกษาบทบาทของกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษากับการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับบทบาทของกรรมการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประจำสถาบันการศึกษา ผลการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง การปฏิบัติตามบทบาทของกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประจำสถาบันการศึกษา ผลการปฏิบัติตามบทบาทโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านเพศ ประสบการณ์ในตำแหน่งกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความสัมพันธ์กับบทบาทของกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประจำสถาบันการศึกษา และปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษาและตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของกรรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ประจำสถาบันการศึกษา

วิสิทธิ์ สินธารัว (2544) ได้ทำการศึกษา เรื่อง "การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 9" โดยศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการรับสมัคร ด้านการพิจารณาคัดเลือกและรายงานผลนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินกองทุน ด้านการจัดทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุน ด้านการรายงานผลการเรียน และหรือการพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษา ด้านการกำกับ ดูแลการใช้จ่ายเงินกองทุน และด้านการสำรวจผู้กู้รายใหม่ของปีถัดไป ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากอยู่ 5 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการรับสมัคร ด้านการพิจารณาคัดเลือกและรายงานผลนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินกองทุน ด้านการจัดทำสัญญากู้ยืมเงินกองทุน ด้านการสำรวจผู้กู้รายใหม่ของปีถัดไป และมีการปฏิบัติในอีก 2 ด้านอยู่ระดับปานกลาง คือ ด้านการรายงานผลการเรียน และหรือการพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษา และด้านการกำกับ ดูแลการใช้จ่ายเงินกองทุน

อมรา ดันประเสริฐ (2544) ได้ทำการศึกษา เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : กรณีศึกษานิสิต นักศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย รายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือน การได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการชำระคืน ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ของการกู้ยืมและการผ่อนชำระ ความมีจิตสำนึกในการชำระคืนเงินกู้ การที่ผู้กู้ยืมเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพศของผู้กู้ที่ถึงกำหนดชำระเงินกู้คืนโครงการ กยศ. และสถานภาพของผู้กู้ที่ถึงกำหนดชำระคืนเงินกู้โครงการ กยศ.

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการ กยศ. ได้แก่ ปัจจัยในเรื่องของรายได้ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับเป็นตัวเงินต่อเดือน กับความมีจิตสำนึกในการชำระคืนเงินกู้โครงการ กยศ.

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีการให้กู้ยืมเงินกองทุนเป็นจำนวนมาก และบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา การปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถาบันการศึกษามีการปฏิบัติงานเป็นไปตามเกณฑ์ที่กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทางการศึกษา

บลัก (Blaug 2513) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในทุกระดับและทุกประเภทของการศึกษา” ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนเพิ่มของผลตอบแทนนี้จะลดน้อยลงตามระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่ง บลัก ได้ให้ข้อสังเกตว่า ประเทศไทยได้ใช้เงินลงทุนในการศึกษา ระดับอุดมศึกษามากเกินไป เมื่อเทียบกับอัตราผลตอบแทนที่ได้รับ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการของการลงทุนโดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาที่ได้นี้ มีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง ซึ่งความคลาดเคลื่อนเกิดจากการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ โดยไม่รวมจังหวัดอื่น ๆ เป็นผลให้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนด้านการศึกษาในระดับประถมศึกษาอาจมีค่าสูงกว่าที่ควร เพราะผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ที่ทำงานในชนบทย่อมมีรายได้น้อยกว่าผู้จบระดับประถมศึกษาที่ทำงานในเมือง นอกจากนี้ ยังปรากฏว่าความเชื่อถือของสมการรายได้ที่ใช้อธิบายความแตกต่างของรายได้นั้น สามารถอธิบายได้เพียงร้อยละ 58 เท่านั้น

ศุภชัย พานิชภักดิ์ (2518) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา” โดยจำแนกตามภูมิภาคและระดับการศึกษา 6 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนสำหรับชั้นประถม มีอัตราต่ำกว่าที่ บลัก เคยศึกษาไว้ และมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากตลาดแรงงานของผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาในอนาคตจะแคบลง เพราะทิศทางของการศึกษาโดยทั่วไปในอนาคตจะสูงขึ้น และคุณสมบัติทางการศึกษาสำหรับการเข้าทำงานก็จะสูงขึ้นด้วย สำหรับอัตราผลตอบแทนของระดับอุดมศึกษาในอนาคตมีแนวโน้มจะคงเดิม

ดนัย สติธินาวุฒิ (2521) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ผลตอบแทนจากการลงทุนด้านการศึกษาในวิทยาลัยเอกชน” โดยการหาอัตราผลตอบแทนภายใน สำหรับผลตอบแทนที่บัณฑิตได้รับในการศึกษานี้ คือ รายได้จากการทำงาน และผลประโยชน์พิเศษ ซึ่งได้จากตลาดแรงงาน ในปี 2520 ผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนภายในที่นักศึกษาวิทยาลัยการค้า ได้รับสูงถึงร้อยละ 22.76 เนื่องจากวิทยาลัยการค้า ทำการผลิตบัณฑิตที่ตลาดแรงงานมีความต้องการสูง และบัณฑิตจากวิทยาลัยการค้าส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในภาคเอกชน และอยู่ในภาคเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวในการจ้างงานสูง จึงมีรายได้จากการทำงานสูง เป็นเหตุให้ผลการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากการศึกษาสูงตามไปด้วย

วัชรวิลาสเดชาเนท (2522) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา” โดยวัดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจส่วนที่เป็นตัวเงินในสาขาพาณิชยกรรม และสาขาช่างอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่า การลงทุนด้านอาชีวศึกษาให้ผลตอบแทนทั้งในแง่ส่วนบุคคลและในแง่สังคมที่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 10 ยกเว้นการลงทุนในสาขาช่างกล ซึ่งให้อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลร้อยละ 12.75 และอัตราผลตอบแทนทางสังคมร้อยละ 8.4

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา” โดยใช้อัตราผลตอบแทนภายในเป็นตัวชี้วัดอัตราผลตอบแทนของการลงทุน ผลการศึกษาพบว่า การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนส่วนบุคคลที่คุ้มค่าโดยสาขาที่ให้ผลตอบแทนส่วนบุคคลสูงที่สุด ได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ สำหรับผลตอบแทนทางสังคมนั้นพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ให้ผลตอบแทนทางสังคมสูงกว่าผู้สำเร็จมัธยมศึกษา มีสาเหตุมาจากการสำเร็จการศึกษาในระดับสูง ย่อมที่จะก่อให้เกิดรายได้ประชาชาติ เพิ่มขึ้นมากกว่าบุคคลที่สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา โดยสาขาที่ให้ผลตอบแทนทางสังคมน้อยที่สุด ได้แก่ สาขาวิศวกรรมศาสตร์

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทางการศึกษา พบว่า ผลตอบแทนจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะให้ผลตอบแทนส่วนบุคคลมากกว่าผลตอบแทนทางสังคม และระดับการศึกษาที่เพิ่มสูงขึ้นจะทำให้ผลตอบแทนส่วนบุคคลเพิ่มสูงขึ้นด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโอกาสทางการศึกษา

สุภางค์ จันทวานิช (2522) ได้ทำการวิเคราะห์ เรื่อง “ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา” โดยวิเคราะห์การกระจายของโอกาสเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในแต่ละภูมิภาค จำแนกตามอาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ พบว่า ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนที่บิดาหรือมารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพแตกต่างกันมีไม่เท่ากัน นักเรียนที่มีบิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม พ่อค้า เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการชั้นประทวน จะมีโอกาสการเข้าเรียนได้มากกว่านักเรียนที่มีบิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพ เกษตรกร และกรรมกร และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีการกระจายของโอกาสของนักเรียนที่มีบิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพแตกต่างกันได้เท่าเทียมกันมากที่สุด รองลงมา คือ ภาคใต้ และภาคเหนือ และภาคกลางมีการกระจายของโอกาสอย่างไม่เป็นธรรมมากที่สุด

ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนที่บิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพแตกต่างกันมีไม่เท่ากัน นักเรียนที่มีบิดา หรือมารดา หรือ

ผู้ปกครอง ประกอบอาชีพ เกษตรกร และกรรมกร มีโอกาสการเข้าเรียนต่อได้น้อยกว่านักเรียนที่มีบิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพนักธุรกิจ อุตสาหกรรม พ่อค้า เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการชั้นประทวน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาคในภาคใต้ จะมีการกระจายของโอกาสของนักเรียนที่มีบิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพแตกต่างกันได้เท่าเทียมกันมากที่สุด รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ และภาคกลางมีการกระจายของโอกาสอย่างไม่เป็นธรรมมากที่สุด

การที่ภาคกลางมีการกระจายของโอกาสการเข้าศึกษาต่อไม่เป็นธรรมมากที่สุด เนื่องจากภาคกลางมีความเจริญที่ไม่มีการกระจายไปทั่วทุกส่วนของภาค จึงทำให้มีความเหลื่อมล้ำ และเกษตรกรส่วนใหญ่ของภาคกลางไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง

ยุพา วีระไวทยะและอัญชัน เกียรติบุตร (2532) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความเสมอภาคในโอกาสของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา” ผลการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาทั้งสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ มากที่สุด เมื่อพิจารณาสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า มหาวิทยาลัยจำกัดจำนวนรับสามารถรับนักศึกษาที่จบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ร้อยละ 7 และมหาวิทยาลัยระบบไม่จำกัดจำนวนรับ รับได้จำนวนร้อยละ 35 และโอกาสความเสมอภาคการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตามตัวแปรภูมิหลังของผู้เข้าสอบคิดเป็นอัตราส่วน ดังนี้

1. เพศชายมีโอกาสเข้าศึกษาต่อมากกว่าเพศหญิง
2. โอกาสของผู้ศึกษาจำแนกตามภูมิภาคที่ตั้งของโรงเรียน พบว่า กรุงเทพฯ มีโอกาสเข้าศึกษาต่อมากที่สุด ถัดมาเป็น ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก ตามลำดับ
3. ประเภทของผู้จบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ พบว่า การสอบเทียบของกรมการศึกษานอกโรงเรียนมีโอกาสความเสมอภาคการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษามากที่สุด ถัดมาเป็นสำนักงานการศึกษาเอกชน กรมสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษา ตามลำดับ
4. แผนการเรียนที่สำเร็จในระดับมัธยมศึกษา พบว่า แผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีโอกาสความเสมอภาคการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษามากที่สุด ถัดมาเป็น แผนการเรียนศิลป์-คณิต แผนการเรียนศิลป์-ภาษา และแผนการเรียนทั่วไป ตามลำดับ

ทบวงมหาวิทยาลัย (2536) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่า โอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้น เนื่องจาก การที่จำนวนรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาประเภทจำกัดรับทั้งภาครัฐและเอกชน ในช่วงปีการศึกษา 2528-2535 ทำให้จำนวนนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีโอกาสเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาประเภทจำกัดรับทั้งภาครัฐและเอกชน เพิ่ม

มากขึ้นทุกปี และเมื่อจำแนกตามสังกัด พบว่า สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เปิดโอกาสให้นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าศึกษาต่อได้มากที่สุดของจำนวนผู้ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งหมด ถัดมาได้แก่ ทบวงมหาวิทยาลัย และส่วนราชการอื่น ๆ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความเสมอภาคทางการศึกษา พบว่า จากการจัดการอุดมศึกษาทั้งประเทศมีแนวโน้มที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าศึกษาต่อได้ทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมด ปัญหาเรื่องความเสมอภาคทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญน้อยลง การศึกษาปัจจัยเรื่อง “เพศ” ปรากฏว่า เพศชายมีโอกาสศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ประเภทจำกัดรับได้มากกว่า เพศหญิง แต่ในอัตราที่ไม่มากนัก และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสมอภาคจาก “อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง” พบว่า ระดับอุดมศึกษาที่จัดอยู่ในปัจจุบันสามารถให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ค่อนข้างเสมอภาคในสัดส่วนของแต่ละอาชีพ ถ้าแบ่งตามระดับการศึกษาและประเภทของสถาบันแล้ว พบว่า ระดับความเสมอภาคซึ่งพิจารณาตามสัดส่วนของแต่ละอาชีพมีความแตกต่างกันเล็กน้อย

ละเอียด สิงห์สุวรรณ (2537) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “โอกาสทางการศึกษาของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษา บ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษา พบว่า โอกาสทางการศึกษาของผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ได้แก่ โอกาสได้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในระบบโรงเรียน โอกาสได้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนอกระบบโรงเรียน โอกาสได้เรียนวิชาชีพนอกระบบโรงเรียน โอกาสได้ฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ โอกาสทางการศึกษาจากการบวชเณร โอกาสได้เรียนรู้จากการประกอบอาชีพ โอกาสได้เรียนรู้จากการช่วยผู้ปกครองทำงาน และปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสทางการศึกษาหลังจากจบการศึกษาระดับประถมศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ปัจจัยภายในครอบครัว ประกอบด้วย ความสามารถทางการเรียนของเด็ก ความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพการอยู่ร่วมกันภายในครอบครัว และทัศนคติที่มีต่อการศึกษาของผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยภายนอกครอบครัว ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการศึกษากลุ่มอ้างอิง การแพร่กระจายข่าวสาร ที่ตั้งโรงเรียนหรือสถานศึกษา และบทบาทและแนวของครู

สุมิตร สุวรรณ (2540) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “โอกาสทางการศึกษาของทหารกองประจำการ” โดยศึกษาถึงภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และศึกษาแรงจูงใจและความต้องการของทหารกองประจำการเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ผลการศึกษา พบว่า ทหารเกณฑ์ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี อาศัยอยู่ในท้องถิ่นชนบทมากกว่าในเมือง มีความเชื่อ ค่านิยมและทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา ทหารเกณฑ์ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวไม่ดี และ

ทหารเกณฑ์ มีโอกาสทางการศึกษาแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ ตลอดจนความพร้อมและความสนใจของแต่ละบุคคล

เสาร์คำ คำมาลัย (2541) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “ความเสมอภาคของโอกาสการเข้าศึกษาต่อใน สถาบันราชภัฏเชียงใหม่” โดยวิเคราะห์ภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ภูมิฐานะของนักเรียน อาชีพของบิดา-มารดา และรายได้ของบิดา-มารดา และภูมิหลังทางการศึกษาของนักศึกษา ได้แก่ ประเภทของโรงเรียน และผลการเรียน (คะแนนเฉลี่ย) ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้ตรรกะนิรนัยและไค้กลอเรนซ์ ผลการศึกษา พบว่า โอกาสการเข้าศึกษาในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2540 โดยจำแนกตามสาขาวิชา มีความเสมอภาคของโอกาสการเข้าศึกษา จำแนกตามภูมิฐานะ อาชีพของบิดา-มารดา ไม่มีความเสมอภาค ตรรกะนิรนัยของรายได้ต่อเดือนของบิดา-มารดา มีความเสมอภาคเฉพาะสาขาวิชาการศึกษา ประเภทของโรงเรียนมีความเสมอภาคในสาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิทยาศาสตร์ ส่วนสาขาศิลปศาสตร์ไม่มีความเสมอภาค ผลการเรียนหรือคะแนนเฉลี่ย มีความเสมอภาคของโอกาสการเข้าศึกษา

สุภาพร รูปคำดี (2542) ได้ทำการศึกษา เรื่อง “โอกาสทางการศึกษาของคนพิการ” โดยศึกษาช่องทางการศึกษาของคนพิการทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ ศึกษาโอกาสการเข้าถึงช่องทางการศึกษาของคนพิการทั้งในระบบ นอกกระบบ และศึกษา เงื่อนไข ปัจจัย ที่สัมพันธ์กับโอกาสการเข้าถึงช่องทางการศึกษาของคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า คนพิการมีช่องทางการศึกษาที่แตกต่างกันตามสภาพของคนพิการ โอกาสการเข้าถึงช่องทางการศึกษาของคนพิการขึ้นอยู่กับช่องทางการขอรับบริการทางการศึกษาของคนพิการและเงื่อนไขและปัจจัยที่สัมพันธ์กับโอกาสการเข้าถึงช่องทางการศึกษาของคนพิการขึ้นอยู่กับเงื่อนไข ปัจจัยทางด้านฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมของครอบครัว ความต้องการความพร้อมของคนพิการและเงื่อนไขปัจจัยในเรื่องการอำนวยความสะดวก เช่น การคมนาคม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การได้รับบริการด้านอาหาร ที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา พบว่า ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของแต่ละบุคคลไม่มีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ รายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง อาชีพของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและแหล่งข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและแหล่งข้อมูล

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

1. นิสิตผู้ต้องฐานะทางเศรษฐกิจที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 4 ปี ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2539 – 2545
2. นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 หลักสูตร 4 ปี ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2539 – 2545

ตัวแปรที่ศึกษา/ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา

สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิต ได้แก่

- เพศ
- คณะ
- ภูมิลำเนา
- จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา
- รายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง
- อาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

จำนวนเงินที่นิสิตได้รับจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในช่วงปีการศึกษา 2539-2545

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

- สำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- ฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- กองแผนงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

- เจ้าหน้าที่กองแผนงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษาที่ปฏิบัติงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบบันทึกข้อมูล เพื่อใช้ในการบันทึกข้อมูลสำหรับการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจากสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจจากกองแผนงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ โดยการใช้สถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ความมุ่งหมายที่ 2 การวิเคราะห์สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ทั้งในรูปสัดส่วนของจำนวน และสัดส่วนของร้อยละ

ความมุ่งหมายที่ 3 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ โดยการใช้สถิติทางเศรษฐศาสตร์ คือ

1. เส้นโค้งลอเรนซ์ (Lorenze Curve) วัดโดยเรียงลำดับรายได้เฉลี่ยต่อปีของครอบครัวผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ และเรียงลำดับจำนวนเงินที่นิสิตได้รับทั้งหมด โดยจำแนกตามระดับรายได้ แล้วคำนวณหาการกระจายร้อยละสะสม จากนั้นนำการกระจายมาเขียนเป็นกราฟ

2. สัมประสิทธิ์จินี (Gini Coefficient) สัมประสิทธิ์จินี ใช้เปรียบเทียบกับโค้งลอเรนซ์กับเส้นตรงแห่งความเสมอภาคในอุดมคติ (ideal equity straight line) ซึ่งเส้นตรงแห่งความเสมอภาคในอุดมคติเป็นเส้นตรงทำมุม 45 องศา ผ่านจุดตัดของแกนนอนกับแกนตั้ง ถ้าร้อยละ 10 ของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้รับเงินกู้ยืมเป็นร้อยละ 10 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่นิสิตได้รับ ร้อยละ 50 ถัดมาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้รับเงินกู้ยืมเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่นิสิตได้รับ และร้อยละ 100 ของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ได้รับเงินกู้ยืมเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่นิสิตได้รับ และเรื่อย ๆ ไป หรือ ถ้าร้อยละ 10 ของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ได้รับเงินกู้ยืมเป็นร้อยละ 10 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่นิสิตได้รับ ร้อยละ 50 ถัดมาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ได้รับเงินกู้ยืมเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่นิสิตได้รับ และร้อยละ 100 ของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ได้รับเงินกู้ยืมเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนเงินทั้งหมดที่นิสิตได้รับ และเรื่อย ๆ ไป ถ้าเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ห่างจากเส้นตรงแห่งความเสมอภาคในอุดมคติมากจะมีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาน้อย หรือค่าสัมประสิทธิ์จินียิ่งน้อยหรือยิ่งเข้าใกล้ศูนย์จะมีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษามาก สัมประสิทธิ์จินี เป็นเครื่องบ่งชี้ว่า โค้งลอเรนซ์ห่างจากเส้นตรงแห่งความเสมอภาคในอุดมคติมากน้อยเพียงใด คำนวณได้จากสูตร

$$G = 1 - \sum_{i=1}^n (Z_i \times P_i)$$

เมื่อ $Z_i = y_i + y_{i-1}$

Y_i = ความถี่สะสมของจำนวนเงินทั้งหมดที่นิสิตได้รับระดับ i

P_i = ความถี่ หรือสัดส่วนของนิสิตที่ได้รับเงินระดับ i

ค่าสัมประสิทธิ์ของ Gini จะมีช่วงจาก 0 ถึง 1 กล่าวคือ ค่า 0 หมายถึง การกระจายรายได้เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ ส่วนค่า Gini ที่เท่ากับ 1 แสดงว่า การกระจายรายได้ไม่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์

3. ดรรชนีคูซเน็ตส์ (Kuznets Index) (สุภางค์ จันทวานิช. 2523 : 23)

ดรรชนีของคูซเน็ตส์ เป็นวิธีการวัดความเป็นธรรมในการกระจายรายได้อย่างหนึ่งที่ใช้ในทางเศรษฐศาสตร์ สูตรในการคำนวณค่าดัชนีคูซเน็ตส์ คือ

$$KI = \sum_{i=1}^n |f_i - y_i|$$

เมื่อ KI = ค่าดรรชนีคูซเน็ตส์

f_i = สัดส่วนของนิสิตที่ได้รับเงินในชั้นนั้น

y_i = สัดส่วนของจำนวนเงินในชั้นนั้นต่อจำนวนเงินทั้งหมด

ค่าของดัชนีของคูซเน็ตส์ จะมีค่าระหว่าง 0 - 2 ค่า 0 จะแสดงการกระจายที่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์ และค่า 2 จะแสดงค่าในทางตรงข้าม คือ ไม่เท่าเทียมกันอย่างสมบูรณ์

4. สัมประสิทธิ์ความแปรผัน (Coefficient of Variation, V) (Johns, Morphet and Alexander. 1983 : 216) คำนวณได้จากสูตร

$$V = \frac{S.D.}{\bar{X}} \times 100$$

เมื่อ V = สัมประสิทธิ์ความแปรผันของจำนวนเงินที่ได้รับ

$S.D.$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการกระจาย

$\bar{X}$ = จำนวนเงินเฉลี่ยที่ได้รับ

ถ้าค่าความแปรปรวนน้อย แสดงว่า มีการกระจายเงินที่เป็นธรรม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบตารางเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ 2 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ 3 ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สรุปได้ว่า นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539-2545 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,971 คน

นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 1,121 คน คิดเป็นร้อยละ 56.87 และน้อยที่สุด คือ เพศชาย มีจำนวน 850 คน คิดเป็นร้อยละ 43.13

นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่เป็นนิสิตในคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 394 คน คิดเป็นร้อยละ 19.99 และน้อยที่สุด คือ คณะสถาปัตยกรรมฯ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 0.25

นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวน 601 คน คิดเป็นร้อยละ 30.49 และน้อยที่สุด คือ ภาคกลางจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 5.23

นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ ไม่มีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 1,365 คน คิดเป็นร้อยละ 69.25 และน้อยที่สุด คือ มีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ 5 คนขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 1.73

รายได้รวมของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครองของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 30,001 – 60,000 บาทจำนวน 544 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 และน้อยที่สุด คือ มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทจำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 12.63

บิดาและมารดา หรือผู้ปกครองของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างจำนวน 680 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 และน้อยที่สุด คือ ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67

สถานภาพของครอบครัวของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ มีบิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 1,404 คน คิดเป็นร้อยละ 71.23 และน้อยที่สุด คือ มารดาถึงแก่กรรม จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67 ดังแสดงใน ตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ปีการศึกษา 2539-2545

หน่วย : คน		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	850	43.13
หญิง	1,121	56.87
คณะ		
คณะมนุษยศาสตร์	120	6.09
คณะวิทยาศาสตร์	394	19.99
คณะสังคมศาสตร์	126	6.39
คณะพลศึกษา	355	18.01
คณะศึกษาศาสตร์	388	19.69
คณะพยาบาลศาสตร์*	80	4.06
คณะวิศวกรรมศาสตร์	268	13.60
คณะศิลปกรรมศาสตร์	165	8.37
คณะสหเวชศาสตร์	70	3.55
สถาบันพัฒนาฯ**	5	0.25

ตาราง 4 (ต่อ)

หน่วย : คน		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนา		
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	601	30.49
ภาคกลาง	103	5.23
ภาคตะวันออก	191	9.69
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	505	25.62
ภาคเหนือ	224	11.36
ภาคตะวันตก	185	9.39
ภาคใต้	162	8.22
จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา		
ไม่มี	1,365	69.25
1-2 คน	458	23.24
3-4 คน	114	5.78
5 คนขึ้นไป	34	1.73
รายได้รวมของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง		
ต่ำกว่า 30,000 บาท	249	12.63
30,001 - 60,000 บาท	544	27.60
60,001 - 90,000 บาท	452	22.93
90,001 - 120,000 บาท	467	23.69
120,001 -150,000 บาท	259	13.14
อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง		
ราชการ	189	9.59
ค้าขาย	402	20.40
รับจ้าง	680	34.50
เกษตรกร	667	33.84
ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน	33	1.67

ตาราง 4 (ต่อ)

หน่วย : คน		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพของครอบครัว		
อยู่ด้วยกัน	1,404	71.23
แยกทางกัน	313	15.88
บิดาถึงแก่กรรม	185	9.39
มารดาถึงแก่กรรม	33	1.67
บิดาและมารดาถึงแก่กรรม	36	1.83

ที่มา : ฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณจากกลุ่มตัวอย่าง 1,971 คน

หมายเหตุ : * คณะพยาบาลศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2542

** สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ สรุปได้ว่านิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,153 คน

นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 744 คน คิดเป็นร้อยละ 64.53 และน้อยที่สุด คือ เพศชาย มีจำนวน 409 คน คิดเป็นร้อยละ 35.47

นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่เป็นนิสิตในคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 20.64 และน้อยที่สุด คือ สถาบันพัฒนาฯ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 0.61

นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 507 คน คิดเป็นร้อยละ 43.97 และน้อยที่สุด คือ ภาคกลางจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 5.72

นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ ไม่มีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 852 คน คิดเป็นร้อยละ 73.89 และน้อยที่สุด คือ มีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ 5 คนขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30

รายได้รวมของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ มีรายได้ระหว่าง 60,001 – 90,000 บาท จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 32.52 และน้อยที่สุด คือ มีรายได้ระหว่าง 90,001 – 120,000 บาท จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 10.23

บิดาและมารดา หรือผู้ปกครองของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างจำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 29.66 และน้อยที่สุด คือ ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 6.24

สถานภาพของครอบครัวของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ มีบิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 854 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 และน้อยที่สุดคือ บิดาและมารดาถึงแก่กรรม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 0.87 ดังแสดงใน ตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนและค่าร้อยละของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ปีการศึกษา 2544-2545

หน่วย : คน		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	409	35.47
หญิง	744	64.53
คณะ		
คณะมนุษยศาสตร์	146	12.66
คณะวิทยาศาสตร์	238	20.64
คณะสังคมศาสตร์	140	12.14
คณะพลศึกษา	185	16.15
คณะศึกษาศาสตร์	173	15.00
คณะพยาบาลศาสตร์	40	3.47
คณะวิศวกรรมศาสตร์	125	10.84
คณะศิลปกรรมศาสตร์	82	7.11
คณะสหเวชศาสตร์	17	1.47
สถาบันพัฒนาฯ*	7	0.61

ตาราง 5 (ต่อ)

หน่วย : คน		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนา		
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	507	43.97
ภาคกลาง	66	5.72
ภาคตะวันออก	90	7.81
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	188	16.31
ภาคเหนือ	116	10.16
ภาคตะวันตก	103	8.93
ภาคใต้	83	7.20
จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา		
ไม่มี	852	73.89
1-2 คน	216	18.73
3-4 คน	70	6.07
5 คนขึ้นไป	15	1.30
รายได้รวมของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง		
ต่ำกว่า 30,000 บาท	129	11.19
30,001 – 60,000 บาท	237	20.56
60,001 – 90,000 บาท	375	32.52
90,001 – 120,000 บาท	118	10.23
120,001 150,000 บาท	294	25.50
อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง		
ราชการ	175	15.18
ค้าขาย	331	28.71
รับจ้าง	342	29.66
เกษตรกร	233	20.21
ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน	72	6.24

ตาราง 5 (ต่อ)

หน่วย : คน		
สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพของครอบครัว		
อยู่ด้วยกัน	854	74.07
แยกทางกัน	113	9.80
บิดาถึงแก่กรรม	164	14.22
มารดาถึงแก่กรรม	12	1.04
บิดาและมารดาถึงแก่กรรม	10	0.87

ที่มา : เอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณจากกลุ่มตัวอย่าง 1,153 คน

หมายเหตุ : * สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปได้ว่า นิสิตในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจำนวนนิสิตทั้งหมด 13,494 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 8,107 คน คิดเป็นร้อยละ 60.08 และน้อยที่สุด คือ เพศชาย มีจำนวน 5,387 คน คิดเป็นร้อยละ 39.92 ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนนิสิตทั้งหมด ปีการศึกษา 2539-2545 แยกตามเพศ

หน่วย : คน		
เพศ	จำนวนนิสิตทั้งหมด	ร้อยละ
ชาย	5,387	39.92
หญิง	8,107	60.08

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และคำนวณจากกลุ่มตัวอย่าง 13,494 คน

หมายเหตุ : คณะพยาบาลศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2542

สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปได้ว่า ในปีการศึกษา 2544 มีจำนวนนิสิตทั้งหมดมากที่สุด คือมีจำนวน 2,109 คน และมีนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจจำนวน 518 คน และน้อยที่สุด คือ ปีการศึกษา 2540 มีนิสิตทั้งหมด จำนวน 1,816 คน และมีนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจจำนวน 676 คน ดังแสดงใน ตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนนิสิตทั้งหมด และจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545

หน่วย : คน

ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตทั้งหมด	จำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ
2539	1,915	612
2540	1,816	676
2541	1,837	657
2542	1,893	689
2543	1,907	700
2544	2,112	518
2545	2,014	635

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : คณะพยาบาลศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2542
สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545
ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปได้ว่า คณะวิทยาศาสตร์มีจำนวนนิสิตมากที่สุด คือ มีจำนวน 2,504 คน มีจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจจำนวน 818 คน และ สถาบันพัฒนาฯ มีจำนวนนิสิตน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 43 คน มีจำนวนนิสิตด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำนวน 7 คน ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 จำนวนนิสิตทั้งหมด และจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา
2539-2545 จำแนกตามคณะ

หน่วย : คน

คณะ	จำนวนนิสิตทั้งหมด	จำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ
คณะมนุษยศาสตร์	1,851	419
คณะวิทยาศาสตร์	2,504	818
คณะสังคมศาสตร์	1,645	364
คณะพลศึกษา	1,207	603
คณะศึกษาศาสตร์	1,643	751
คณะพยาบาลศาสตร์*	156	90
คณะวิศวกรรมศาสตร์	1,363	447
คณะศิลปกรรมศาสตร์	965	275
คณะสหเวชศาสตร์	202	101
สถาบันพัฒนาฯ**	43	7

ที่มา : จำนวนจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542,
2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : *คณะพยาบาลศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2542

**สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2539 ไม่มีข้อมูล

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

ตอนที่ 2 สัดส่วนระหว่างนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับนิสิตผู้ ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ

จากการวิเคราะห์สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 สามารถสรุปได้ดังนี้ สัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 2.28 : 1 หรือ 69.48 : 30.52 โดยปีการศึกษา 2544 มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด เท่ากับ 1.69 : 1 หรือ 62.79 : 37.21 และปีการศึกษา 2539 มีสัดส่วนที่แตกต่างกันมากที่สุด เท่ากับ 4.14 : 1 หรือ 80.53 : 19.47 ดังแสดงใน ตาราง 9

ตาราง 9 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตผู้ด้อย ฐานะทางเศรษฐกิจ	จำนวนนิสิตผู้กู้ยืม เงินกองทุนเงินให้ กู้ยืมเพื่อการศึกษา	สัดส่วนของ จำนวน	สัดส่วนของ ร้อยละ
2539	612	148	4.14 : 1	80.53 : 19.47
2540	676	186	3.64 : 1	78.42 : 21.58
2541	657	232	2.83 : 1	73.90 : 26.10
2542	689	403	1.71 : 1	63.10 : 36.90
2543	700	363	1.93 : 1	65.85 : 34.15
2544	518	307	1.69 : 1	62.79 : 37.21
2545	635	332	1.91 : 1	65.67 : 34.33
รวม	4,487	1,971	2.28 : 1	69.48 : 30.52

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : คณะพยาบาลศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2542

สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

จากการวิเคราะห์สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2540-2545 สามารถสรุปได้ดังนี้ สัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 2.13 : 1 หรือ 68.01 : 31.99 โดยคณะพยาบาลศาสตร์ มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด เท่ากับ 1.13 : 1 หรือ 52.94 : 47.06 และคณะมนุษยศาสตร์ มีสัดส่วนที่แตกต่างกันมากที่สุด เท่ากับ 3.68 : 1 หรือ 78.61 : 21.39 ดังแสดงใน ตาราง 10

ตาราง 10 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2540-2545

คณะ	จำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ	จำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา	สัดส่วนของจำนวน	สัดส่วนของร้อยละ
คณะมนุษยศาสตร์	419	114	3.68 : 1	78.61 : 21.39
คณะวิทยาศาสตร์	818	366	2.24 : 1	69.09 : 30.91
คณะสังคมศาสตร์	364	119	3.06 : 1	75.36 : 24.64
คณะพลศึกษา	603	323	1.87 : 1	65.12 : 34.88
คณะศึกษาศาสตร์	751	360	2.09 : 1	67.60 : 32.40
คณะพยาบาลศาสตร์*	90	80	1.13 : 1	52.94 : 47.06
คณะวิศวกรรมศาสตร์	447	245	1.83 : 1	64.60 : 35.40
คณะศิลปกรรมศาสตร์	275	160	1.72 : 1	63.22 : 36.78
คณะสหเวชศาสตร์	101	51	1.98 : 1	66.45 : 33.55
สถาบันพัฒนาฯ**	7	5	1.40 : 1	58.33 : 41.67
รวม	3,875	1,823	2.13 : 1	68.01 : 31.99

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : *คณะพยาบาลศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2542

**สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2539 ไม่มีข้อมูล

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

จากการวิเคราะห์สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตทั้งหมดกับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 สามารถสรุปได้ดังนี้ สัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 3.01 : 1 หรือ 75.05 : 24.95 โดยปีการศึกษา 2540 มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด เท่ากับ 2.69 : 1 หรือ 72.87 : 27.13 และปีการศึกษา 2544 มีสัดส่วนที่แตกต่างกันมากที่สุด เท่ากับ 4.08 : 1 หรือ 80.30 : 19.70 ดังแสดงใน ตาราง 11

ตาราง 11 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตทั้งหมดกับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	จำนวนนิสิต ทั้งหมด	จำนวนนิสิตผู้ด้อย ฐานะทางเศรษฐกิจ	สัดส่วนของ จำนวน	สัดส่วนของ ร้อยละ
2539	1,915	612	3.13 : 1	75.78 : 24.22
2540	1,816	676	2.69 : 1	72.87 : 27.13
2541	1,837	657	2.80 : 1	73.66 : 26.34
2542	1,893	689	2.75 : 1	73.32 : 26.68
2543	1,907	700	2.73 : 1	73.15 : 26.85
2544	2,112	518	4.08 : 1	80.30 : 19.70
2545	2,014	635	3.17 : 1	76.03 : 23.97
รวม	13,494	4,487	3.01 : 1	75.05 : 24.95

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : คณะพยาบาลศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2542

สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

จากการวิเคราะห์สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตทั้งหมดกับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2540-2545 สามารถสรุปได้ดังนี้ สัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 2.99 : 1 หรือ 74.93 : 25.07 โดยคณะพยาบาลศาสตร์ มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด เท่ากับ 1.73 : 1 หรือ 63.42 : 36.58 และสถาบันพัฒนาฯ มีสัดส่วนที่แตกต่างกันมากที่สุด เท่ากับ 6.14 : 1 หรือ 86.00 : 14.00 ดังแสดงใน ตาราง 12

ตาราง 12 สัดส่วนระหว่างจำนวนจำนวนนิสิตทั้งหมดกับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ
จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2540-2545

หน่วย : คน

คณะ	จำนวนนิสิต ทั้งหมด	จำนวนนิสิตผู้ด้อย ฐานะทางเศรษฐกิจ	สัดส่วนของ จำนวน	สัดส่วนของ ร้อยละ
คณะมนุษยศาสตร์	1,851	419	3.13 : 1	81.54 : 18.46
คณะวิทยาศาสตร์	2,504	818	3.06 : 1	75.38 : 24.62
คณะสังคมศาสตร์	1,645	364	4.52 : 1	81.88 : 18.12
คณะพลศึกษา	1,207	603	2.00 : 1	66.69 : 33.31
คณะศึกษาศาสตร์	1,643	751	2.19 : 1	68.63 : 31.37
คณะพยาบาลศาสตร์*	156	90	1.73 : 1	63.42 : 36.58
คณะวิศวกรรมศาสตร์	1,363	447	3.05 : 1	75.30 : 24.70
คณะศิลปกรรมศาสตร์	965	275	3.51 : 1	77.82 : 22.18
คณะสหเวชศาสตร์	202	101	2.00 : 1	66.67 : 33.33
สถาบันพัฒนาฯ**	43	7	6.14 : 1	86.00 : 14.00
รวม	11,579	3,875	2.99 : 1	74.93 : 25.07

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542,
2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : *คณะพยาบาลศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2542

**สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2539 ไม่มีข้อมูล

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยอาศัยวิธีทางสถิติ คือเส้นโค้งลอเรนซ์ ดรรชนีจีนี ดรรชนีคุชเนตส์ และสัมประสิทธิ์ความแปรผัน ระหว่างปีการศึกษา 2539-2545

1. การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนเงินที่ได้รับจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 สรุปได้ว่า ปีการศึกษา 2542 ได้รับจำนวนเงินมากที่สุด คือ มีจำนวน 18,634,412 บาท และปีการศึกษา 2539 ได้รับจำนวนเงินน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 7,329,330 บาท ดังแสดงใน ตาราง 13

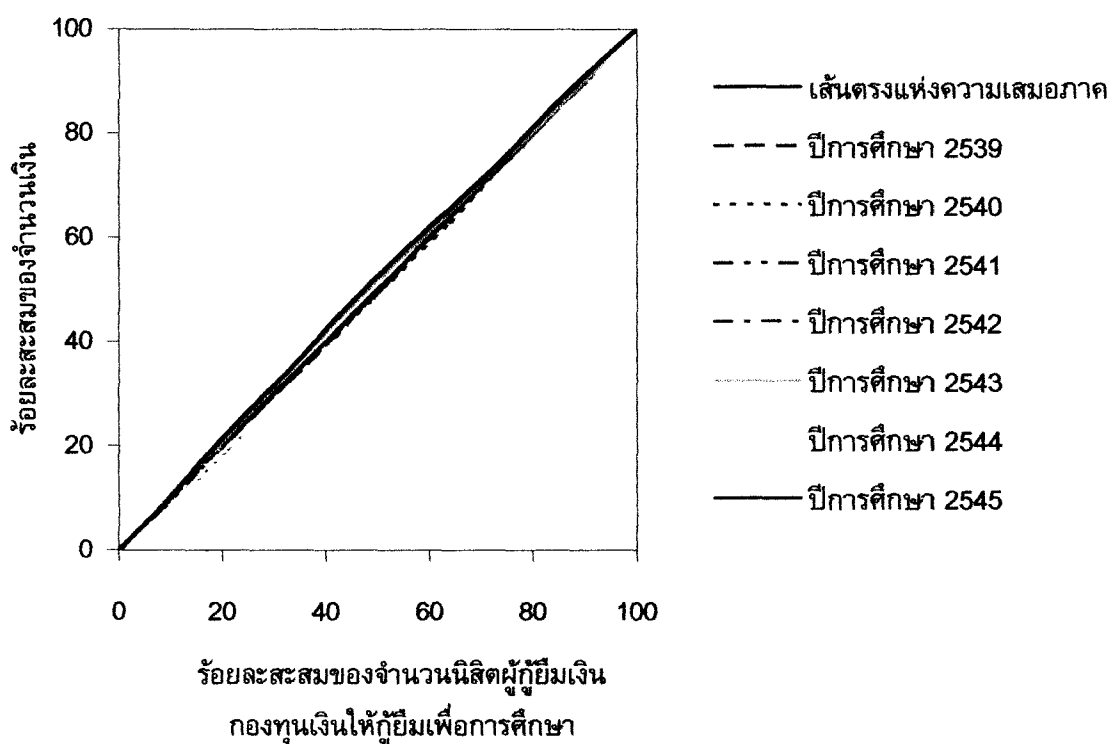
ตาราง 13 จำนวนเงินที่ได้รับจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545
หน่วย : บาท

ปีการศึกษา	จำนวน
2539	7,329,330
2540	10,364,920
2541	12,579,200
2542	18,634,412
2543	17,999,160
2544	17,330,000
2545	14,852,336

ที่มา : ฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

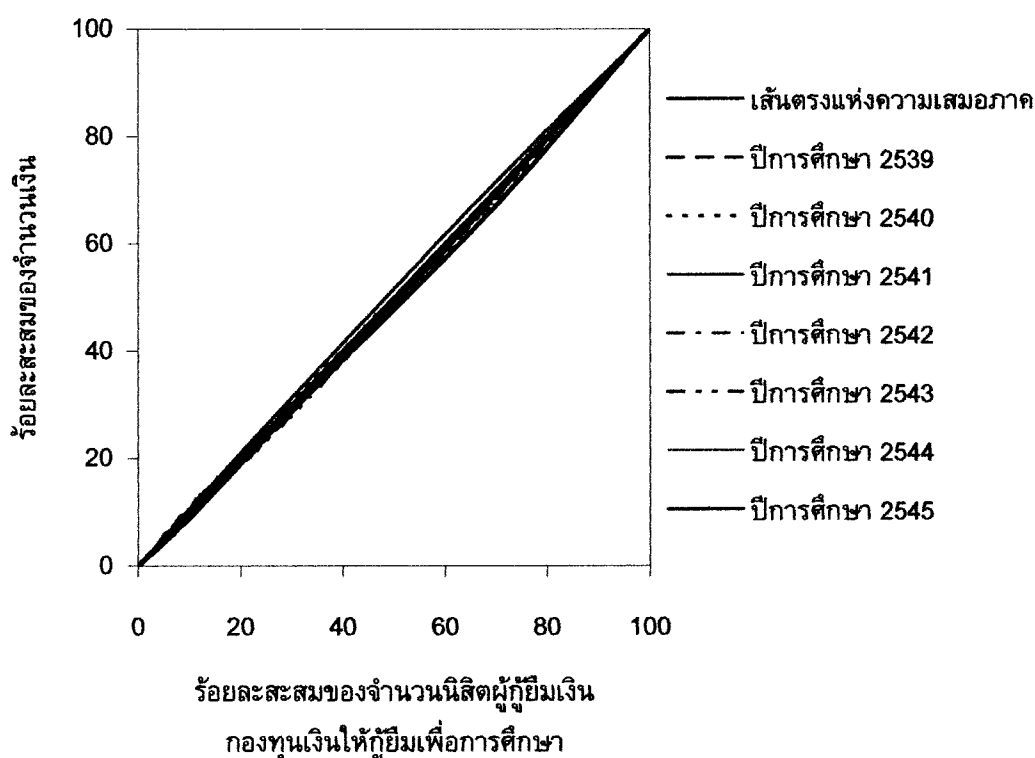
1.1 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 โดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2539 และปีการศึกษา 2542 มีความเสมอภาคมากที่สุด เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ใกล้เส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ห่างจากเส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด ดังแสดงใน ภาพประกอบ 5

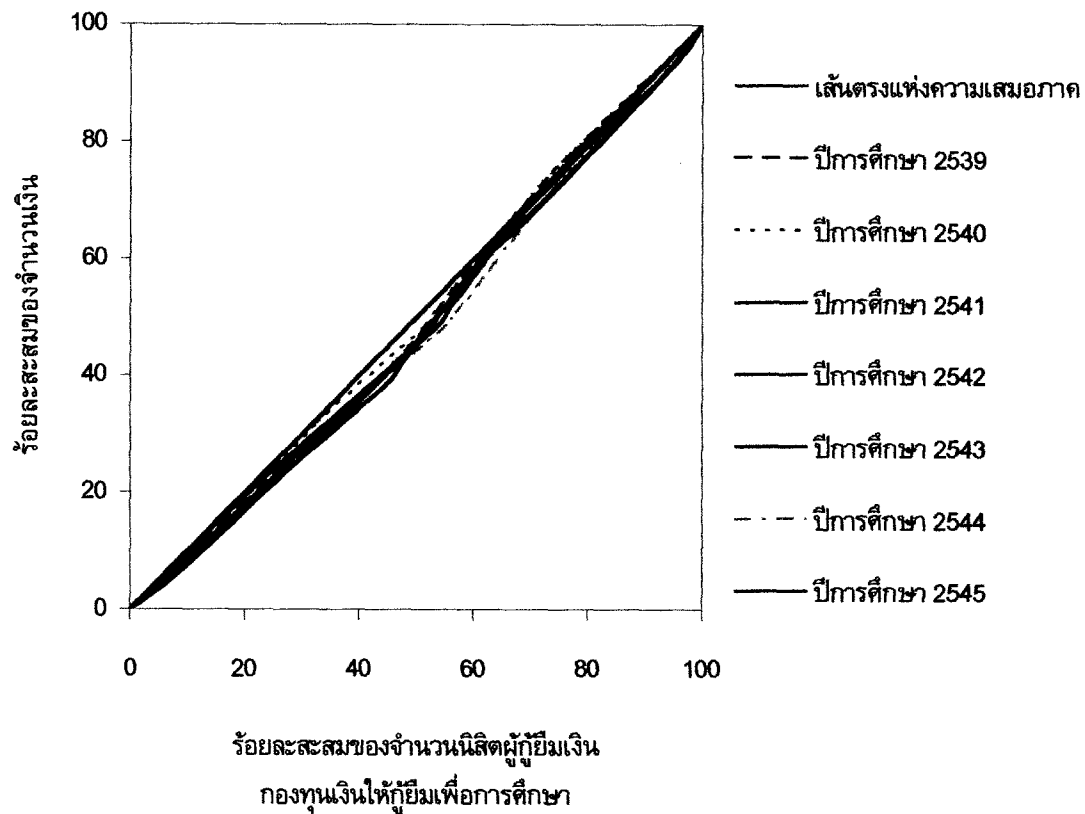
ภาพประกอบ 5 แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2540 เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ใกล้เส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุดเนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ห่างจากเส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด ดังแสดงใน ภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์ จำแนกตามคณะ สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2539 มีความเสมอภาคมากที่สุด เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ใกล้เส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 ที่มีความเสมอภาคน้อยที่สุดเนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ห่างจากเส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด ดังแสดงใน ภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจาก
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2539-2545

1.2 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 โดยใช้ดรรชนีจีนี้

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ดรรชนีจีนี้ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2539 และ 2542 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 14

ตาราง 14 ดรรชนีจีนี้ของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	ค่าดรรชนีจีนี้
2539	0.0031
2540	0.0126
2541	0.0033
2542	0.0031
2543	-0.0161*
2544	0.0307
2545	-0.0279*

ที่มา : คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : * แสดงว่าเส้นโค้งลอเรนซ์ออกนอกเส้นตรงแห่งความเสมอภาค

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ดรรชนีจีนี้ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2540 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 15

ตาราง 15 ธรรมชาติของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเพื่อการศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	ค่าธรรมชาติ
2539	0.0045
2540	-0.0033*
2541	0.0103
2542	0.0065
2543	0.0217
2544	-0.0226*
2545	0.0283

ที่มา : คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : * แสดงว่าเส้นโค้งลอเรนซ์ออกนอกเส้นตรงแห่งความเสมอภาค

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ธรรมชาติ จำแนกตามคณะ สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2539 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 16

ตาราง 16 ธรรมชาติของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเพื่อการศึกษา จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	ค่าธรรมชาติ
2539	0.0214
2540	0.0215
2541	0.0324
2542	0.0397
2543	0.0535
2544	0.0565
2545	0.0566

ที่มา : คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.3 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 โดยใช้ ครรชนีคฺษเนทส์

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ครรชนีคฺษเนทส์ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2542 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 17

ตาราง 17 ครรชนีคฺษเนทส์ของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	ค่าครรชนีคฺษเนทส์
2539	0.0300
2540	0.0477
2541	0.0453
2542	0.0203
2543	0.0367
2544	0.0508
2545	0.0532

ที่มา : คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ครรชนีคฺษเนทส์ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2540 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 18

ตาราง 18 ครรชนีคุษเนท์สของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเพื่อการศึกษา จำแนกตามอาชีพของบิดาและ
มารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	ค่าดัชนีคุณนํ้า
2539	0.0398
2540	0.0256
2541	0.0257
2542	0.0409
2543	0.0358
2544	0.0343
2545	0.0553

ที่มา : คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยตรรกษาคู่ขนาน จำแนกตามคณะ สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2540 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงในตาราง 19

ตาราง 19 ครรชนิคุชเน่ห์สของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเพื่อการศึกษา จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา
2539-2545

ปีการศึกษา	ค่าดัชนีคุณเหนือ
2539	0.1038
2540	0.0913
2541	0.1080
2542	0.1357
2543	0.1005
2544	0.1296
2545	0.1378

ที่มา : คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.4 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 โดยใช้สัมประสิทธิ์ความแปรผัน

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์ความแปรผัน สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2539 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 20

ตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545

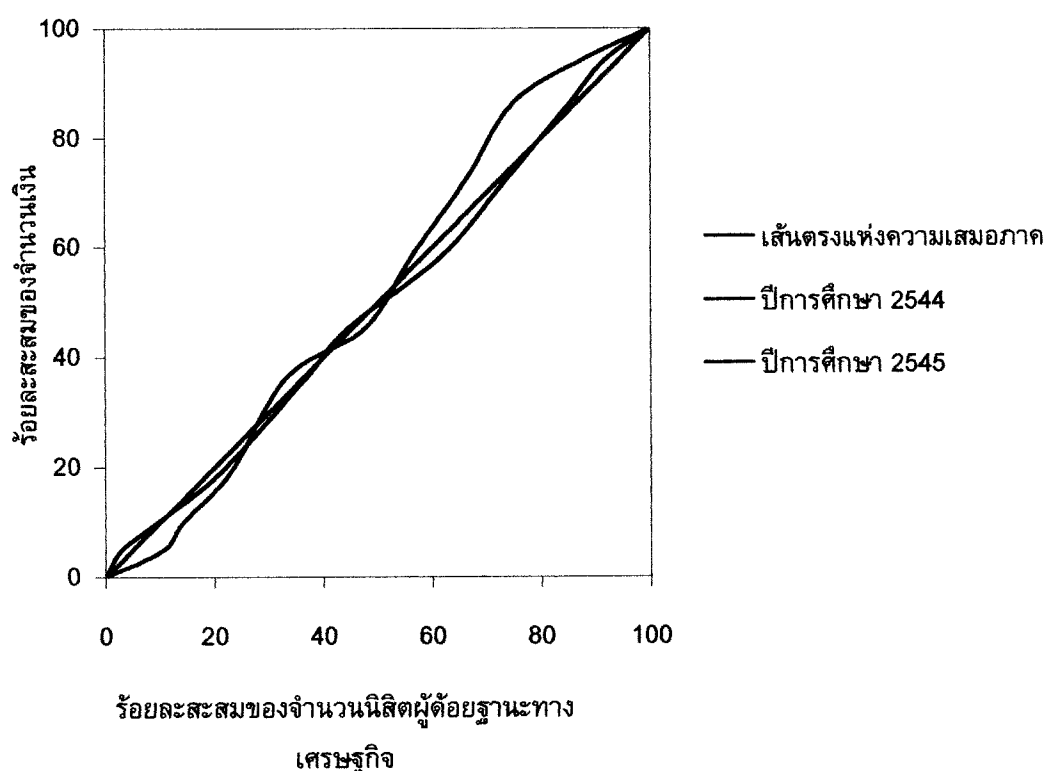
ปีการศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน
2539	21.06
2540	22.00
2541	23.82
2542	30.96
2543	31.15
2544	22.46
2545	35.55

ที่มา : คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545

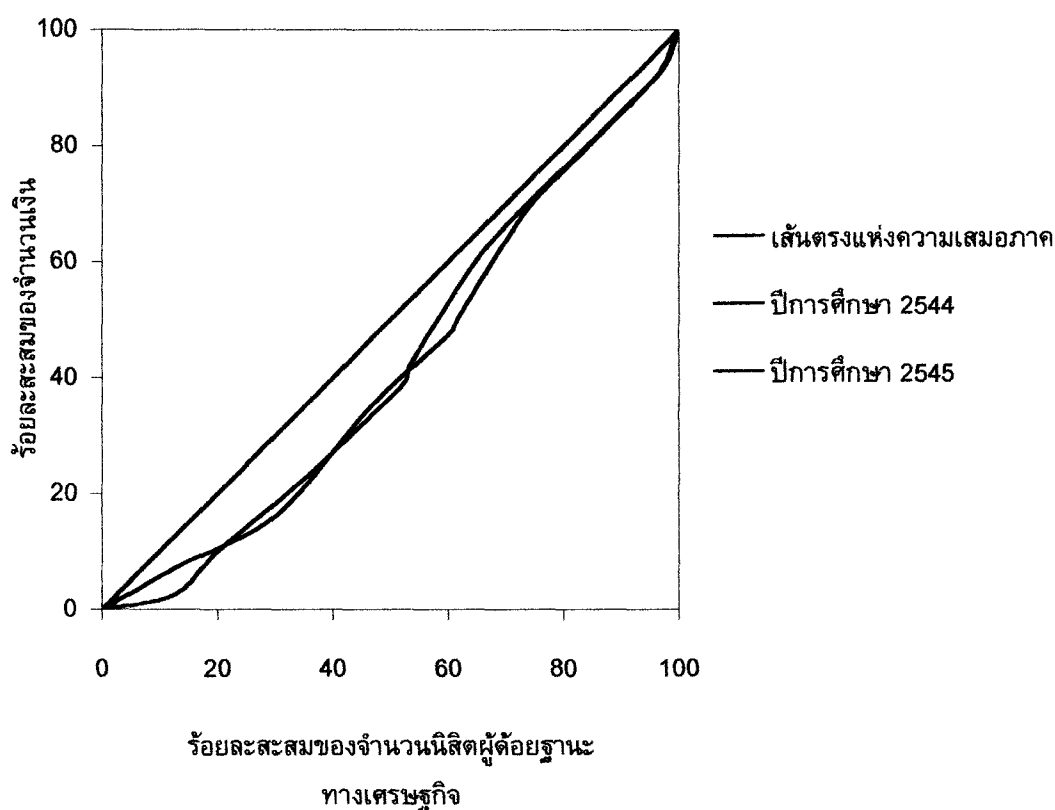
2.1 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 โดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคมากที่สุด เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ใกล้เส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ห่างจากเส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด ดังแสดงใน ภาพประกอบ 8

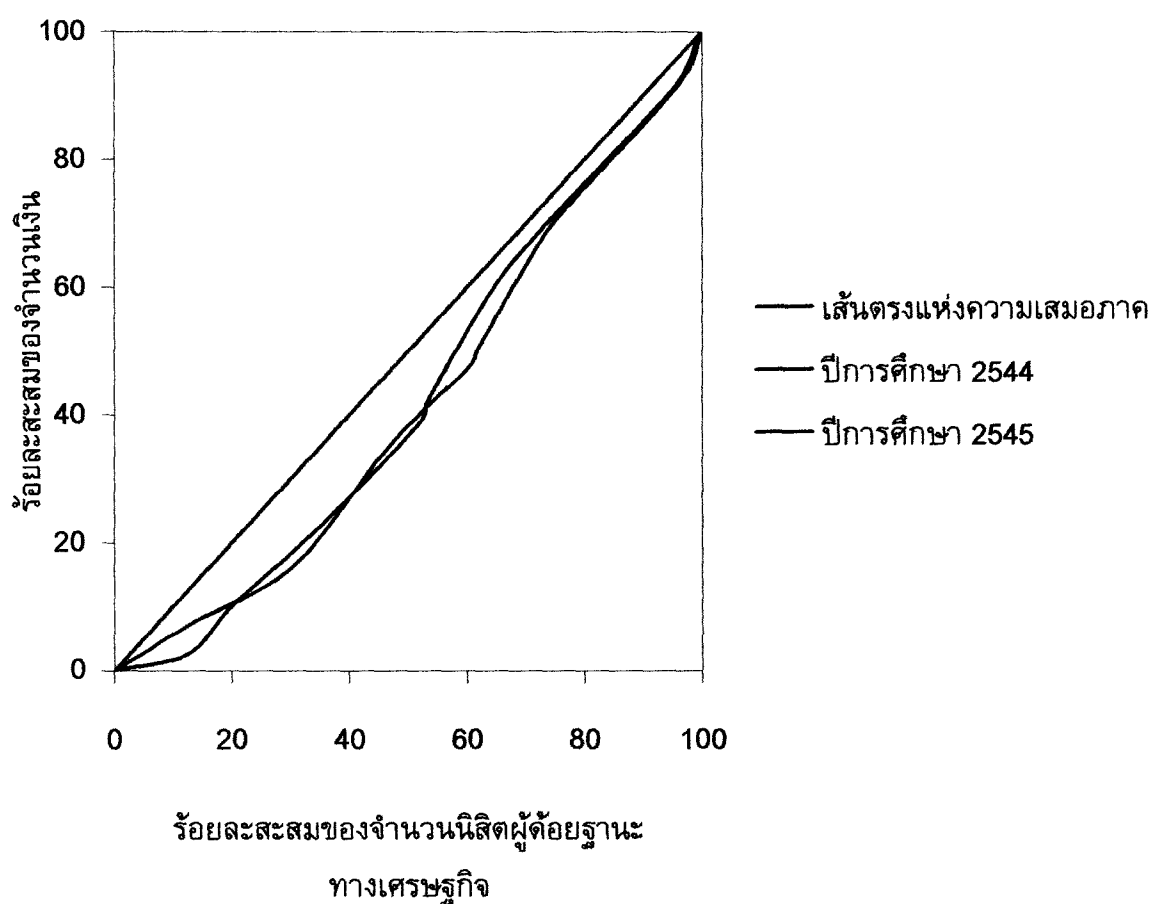
ภาพประกอบ 8 แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคมากที่สุด เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ใกล้เส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ห่างจากเส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด ดังแสดงใน ภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์ จำแนกตามคณะ สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคมากที่สุด เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ใกล้เส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด เนื่องจากเส้นโค้งลอเรนซ์อยู่ห่างจากเส้นตรงแห่งความเสมอภาคมากที่สุด ดังแสดงใน ภาพประกอบ 10

ภาพประกอบ 10 แผนภูมิเส้นโค้งลอเรนซ์ แสดงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2544-2545

2.2 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 โดยใช้ดัชนี

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนี จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2544 และปีการศึกษา 2545 มีค่าดัชนีที่ติดลบ แสดงว่าเส้นโค้งลอเรนซ์ออกนอกเส้นตรงแห่งความเสมอภาค ดังแสดงใน ตาราง 21

ตาราง 21 ดัชนีของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือ ผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545

ปีการศึกษา	ค่าดัชนี
2544	-0.0270*
2545	-0.0388*

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

* แสดงว่าเส้นโค้งลอเรนซ์ออกนอกเส้นตรงแห่งความเสมอภาค

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนี จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 22

ตาราง 22 ดรรชนีชี้ของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545

ปีการศึกษา	ค่าดรรชนีชี้
2544	0.1174
2545	0.1434

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ดรรชนีชี้ จำแนกตามคณะ สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 23

ตาราง 23 ดรรชนีชี้ของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2544-2545

ปีการศึกษา	ค่าดรรชนีชี้
2544	0.1589
2545	0.1520

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

2.3 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 โดยใช้ดัชนีคูนท์ส

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีคูนท์ส จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 24

ตาราง 24 ดัชนีคูนท์สของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545

ปีการศึกษา	ค่าดัชนีคูนท์ส
2544	0.1775
2545	0.4549

ที่มา : คำนวณจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้ดัชนีคูนท์ส จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 25

ตาราง 25 ดรรชนีคู่ชเนท์ของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา
หรือผู้ปกครอง ปีการศึกษา 2544-2545

ปีการศึกษา	ค่าดรรชนีคู่ชเนท์
2544	0.2652
2545	0.4507

ที่มา : คำนวนจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา
2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้
ดรรชนีคู่ชเนท์ จำแนกตามคณะ สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2545 มีความเสมอภาคมากที่สุด
และปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 26

ตาราง 26 ดรรชนีคู่ชเนท์ของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ ปีการศึกษา 2544-2545

ปีการศึกษา	ค่าดรรชนีคู่ชเนท์
2544	0.3015
2545	0.2724

ที่มา : คำนวนจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา
2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

2.4 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 โดยใช้สัมประสิทธิ์ความแปรผัน

จากการวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 และทำการวิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์ความแปรผัน สามารถสรุปได้ดังนี้ ปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคมากที่สุด และปีการศึกษา 2539 มีความเสมอภาคน้อยที่สุด ดังแสดงใน ตาราง 27

ตาราง 27 ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผันของความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545

ปีการศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรผัน
2539	182.29
2540	167.52
2541	141.24
2542	93.51
2543	105.67
2544	87.96
2545	107.49

ที่มา : จำนวนจากเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ ปีการศึกษา 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544 และข้อมูล ปีการศึกษา 2545 จากแผ่นดิสก์ ของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำนวณข้อมูลจากฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หมายเหตุ : คณะพยาบาลศาสตร์ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2542

สถาบันพัฒนาฯ เริ่มเปิดสอนในปีการศึกษา 2545

ปีการศึกษา 2545 คณะสหเวชศาสตร์ไม่มีข้อมูล

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความเสมอภาคทางการศึกษาในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจเพื่อศึกษาสัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ และเพื่อศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่ ฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกองแผนงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่กองแผนงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษาที่ปฏิบัติงานด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้แบบบันทึกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของฝ่ายแนะแนวและให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกองแผนงาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้วิจัยได้จัดกระทำ และประมวล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel 97 ทั้งนี้โดยการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ โดยการใช้สถิติพื้นฐาน คือ ความถี่ และค่าร้อยละ
2. สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ
3. ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ โดยการใช้สถิติทางเศรษฐศาสตร์ คือ เส้นโค้งลอเรนซ์ สัมประสิทธิ์จีเนีร์ คอรัชันคูนเนท์ส สัมประสิทธิ์ความแปรผัน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

ตอนที่1 สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ

1. จากผลการศึกษาวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 สรุปได้ว่า นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่เป็นนิสิตในคณะวิทยาศาสตร์ รองลงมาเป็นคณะศึกษาศาสตร์และคณะพลศึกษา นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รองลงมาเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออก เฉียงเหนือและภาคเหนือ นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ รองลงมามีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ 1-2 คน และ 3-4 คน นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครองอยู่ระหว่าง 30,001-60,000 บาท รองลงมาคือ 60,001 -90,000 บาท และ 90,001-120,000 บาท นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่บิดาและมารดา หรือผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง รองลงมา คือ เกษตรกรรม และค้าขาย นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน รองลงมา คือ แยกทางกัน และบิดาถึงแก่กรรม

2. จากผลการศึกษาวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544-2545 พบว่า นิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง นิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นนิสิตในคณะวิทยาศาสตร์ รองลงมาเป็นคณะคณะพลศึกษา และศึกษาศาสตร์ นิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รองลงมาเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ นิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ไม่มีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ รองลงมามีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ 1-2 คน และ 3-4 คน นิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่มีรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครองอยู่ระหว่าง 60,001 -90,000 บาท รองลงมาคือ 121,000-150,000 บาท และ 30,001-60,000 บาท นิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่บิดาและมารดา หรือผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง รองลงมา คือ ค้าขาย และเกษตรกรรม นิสิตผู้ค้ำยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน รองลงมา คือ บิดาถึงแก่กรรม และแยกทางกัน

ตอนที่ 2 สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ

1. จากผลการศึกษาวิเคราะห์สัดส่วนของจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 สรุปได้ว่า สัดส่วนเฉลี่ยของจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ เท่ากับ $2.28 : 1$ หรือ $69.48 : 30.52$ โดยปีการศึกษา 2544 มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด และรองลงมา คือ ปีการศึกษา 2542

2. จากผลการศึกษาวิเคราะห์สัดส่วนของจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2540-2545 จำแนกตามคณะ สรุปได้ว่า สัดส่วนเฉลี่ยของจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ เท่ากับ $2.13 : 1$ หรือ $68.01 : 31.99$ โดยคณะพยาบาลศาสตร์มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด รองลงมา คือ สถาบันพัฒนาฯ

3. จากผลการศึกษาวิเคราะห์สัดส่วนของจำนวนนิสิตทั้งหมดกับจำนวนนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 สรุปได้ว่า สัดส่วนเฉลี่ยของจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ เท่ากับ $3.01 : 1$ หรือ $75.05 : 24.95$ โดยปีการศึกษา 2540 มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด และรองลงมา คือ ปีการศึกษา 2543

4. จากผลการศึกษาวิเคราะห์สัดส่วนของจำนวนนิสิตทั้งหมดกับจำนวนนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2540-2545 จำแนกตามคณะ สรุปได้ว่า สัดส่วนเฉลี่ยของจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ เท่ากับ $2.99 : 1$ หรือ $74.93 : 25.07$ โดยคณะพยาบาลศาสตร์มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด รองลงมาคือ คณะพลศึกษา

ตอนที่ 3 ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องมาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ตั้งฐานะทางเศรษฐกิจ

1. การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องมาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ปีการศึกษา 2539-2545 โดยการอธิบายด้วยเส้นโค้งลอเรนซ์ ดรwxนี้จึ้น ดรwxนี้คุชเนทส์ และสัมประสิทธิ์ความแปรผัน

เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่มีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2540 และปีการศึกษา 2544

2. การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544-2545 โดยการอธิบายด้วยเส้นโค้งลอเรนซ์ ครรชนีจีนี้ ครรชนีคุชเนตส์ และสัมประสิทธิ์ความแปรผัน จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง และจำแนกตามคณะ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 โดยการอธิบายด้วยเส้นโค้งลอเรนซ์

2.1.1 การพิจารณาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามระดับรายได้ของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สรุปได้ว่า ปีการศึกษา 2545 นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจมีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2544

2.1.2 การพิจารณาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง สรุปได้ว่า ปีการศึกษา 2544 นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจมีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2545

2.1.3 การพิจารณาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามคณะ สรุปได้ว่า ปีการศึกษา 2545 นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจมีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่สุดรองลงมา คือ ปีการศึกษา 2544

2.2 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 โดยการใช้ครรชนีจีนี้

2.2.1 การพิจารณาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ จำแนกตามระดับรายได้ของ

2.4 การวิเคราะห์ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2544-2545 โดยการใช้สัมประสิทธิ์ความแปรผัน สรุปได้ว่า ปีการศึกษา 2544 นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจมีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ปีการศึกษา 2542

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. สถานภาพส่วนบุคคลและสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544-2545 สรุปได้ว่า

1.1 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่บิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง มีรายได้อยู่ระหว่าง 60,001-90,000 บาทต่อปี อาจเป็นเพราะนิสิตในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธรรม อารีกุล (2543 : 16) ซึ่งสรุปได้ว่า เพศหญิงมีโอกาสดูแลในระดับอุดมศึกษาสูงกว่าเพศชาย นักศึกษาในอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร และนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ

1.2 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่เป็นนิสิตที่กำลังศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ และนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน อาจเป็นเพราะ นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีจำนวนมากที่สุด และนิสิตในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่วนใหญ่มีบิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน

1.3 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่ไม่มีพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมนัส สุวรรณ และประหยัด ปานดี (2532 : 19) ที่กล่าวถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวว่า จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่มีผลต่อการได้รับโอกาสในการเข้าศึกษาต่อ เนื่องจากจำนวนพี่น้องเป็นภาระทางเศรษฐกิจที่บิดามารดาต้องรับหน้าที่ ซึ่งหมายถึงการจำกัดโอกาสให้เหลือน้อยลง

1.4 นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่มีบิดาและมารดา หรือผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง อาจเป็นเพราะอาชีพรับจ้าง รวมไปถึงอาชีพรับจ้างทั่วไป ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีรายได้ต่ำ

2. สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ สรุปได้ว่า

2.1 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับจำนวนนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 มีสัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 2.28 : 1 หรือ 69.48 : 30.52 และจำแนกตามคณะ มีสัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 2.13 : 1 หรือ 68.01 : 31.99 ซึ่งการที่นิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจไม่กู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาทั้งหมด อาจเป็นเพราะการที่บิดามารดา หรือผู้ปกครองไม่อยากเป็นหนี้ และนิสิตยังสามารถมีทางเลือกอื่นนอกจากการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เช่น การทำงานพิเศษ หรือได้รับทุนการศึกษา หรือเป็นนิสิตในโครงการบัณฑิตคืนถิ่น ซึ่งมีจำนวน 55 คน ที่ไม่สามารถกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้

2.2 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า สัดส่วนระหว่างจำนวนนิสิตทั้งหมดกับนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 มีสัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 3.01 : 1 หรือ 75.05 : 24.95 และจำแนกตามคณะ มีสัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 2.99 : 1 หรือ 74.93 : 25.07 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นนิสิตที่ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ

3. ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยการอธิบายด้วยเส้นโค้งลอเรนซ์ ครรชนิจนี้ ครรชนิคุชเนตส์ และสัมประสิทธิ์ความแปรผัน จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง จำแนกตามอาชีพของบิดาและมารดา หรือผู้ปกครอง และจำแนกตามคณะ สรุปได้ว่า

3.1 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์ ครรชนิจนี้ ครรชนิคุชเนตส์ สรุปได้ว่า มีความเสมอภาค อาจเป็นเพราะการจัดสรรเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปสู่นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาพยายามให้การจัดสรรเงินไปยังนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้ทุกคนได้รับทั้งหมด โดยการนำเงินที่ได้รับจัดสรรมาเฉลี่ยตามจำนวนนิสิตที่ขอกู้

3.2 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา โดยใช้สัมประสิทธิ์ความแปรผัน ของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตั้งแต่ปี 2539-2545 สรุปได้ว่า ในปี 2539 มีความเสมอภาคมากที่สุด อาจเป็นเพราะเป็นปีแรกที่มีการให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและมีจำนวนผู้กู้ยืมเงินกองทุนเป็นจำนวนน้อย

3.3 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจโดยใช้เส้นโค้งลอเรนซ์ ครรชนีจีนี ครรชนีคุชเนตส์ สรุปได้ว่า มีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

3.4 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ โดยใช้สัมประสิทธิ์ความแปรผัน ของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ตั้งแต่ปี 2539-2545 สรุปได้ว่า ในปีการศึกษา 2544 มีความเสมอภาคมากที่สุด อาจเป็นเพราะจำนวนนิสิตที่ขอกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีจำนวนมาก และได้รับเงินกู้ยืมเป็นจำนวนมากเช่นกัน

3.5 จากผลการศึกษา ซึ่งพบว่า ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อันเนื่องจากการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งสรุปว่า ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษามากกว่านิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจนั้น อาจเป็นเพราะนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจบางส่วนไม่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ทำให้เงินที่ได้รับของนิสิตเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนเงินที่นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้รับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย เรื่องการศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาอันเนื่องมาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสถานภาพของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ พบว่า นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิทยาศาสตร์ ดังนั้น ทางคณะวิทยาศาสตร์ควรจะมีการดูแลนิสิตที่ศึกษาสำเร็จจากคณะเป็นพิเศษ เพื่อให้ชำระหนี้เงินกู้ยืมจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตามกำหนดระยะเวลา และนิสิตที่ศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์เป็นกำลังสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ทางคณะวิทยาศาสตร์จำเป็นต้อง

หาทางช่วยเหลือนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ได้ขอกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของคณะให้สามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่องจนจบการศึกษา

2. จากผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสัดส่วนระหว่างนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 พบว่า มีสัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 2.28 : 1 หรือ 69.48 : 30.52 ดังนั้น ทางมหาวิทยาลัยควรสร้างเสริมจิตสำนึกให้นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ทราบถึงความสำคัญของการชำระคืนเงินกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพราะการไม่ชำระคืนเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาจะทำให้จำนวนเงินที่มหาวิทยาลัยได้รับในถัดไปได้รับน้อยลง ซึ่งส่งผลต่อการได้รับเงินกู้ยืมของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ได้รับน้อยลง ทางมหาวิทยาลัย ควรกำหนดแนวปฏิบัติในรูปกฎระเบียบหรือข้อบังคับที่สามารถปฏิบัติได้ในการที่จะควบคุมให้นิสิตที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาให้ชำระหนี้เร็วขึ้น และทางสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาควรมีกำหนดระบบควบคุมคุณภาพของการติดตามการชำระหนี้คืนของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้มีการชำระหนี้คืนได้อย่างเร็วขึ้น

3. แม้ผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่า มีความเสมอภาคทั้งในกรณีนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาและนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ แต่ผู้วิจัยพบว่า เนื่องจากวิธีการจัดสรรเงินของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาประจำมหาวิทยาลัยที่ใช้วิธีการเฉลี่ยให้ทุกคนได้รับเท่ากัน ซึ่งไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการครองชีพ และการที่มหาวิทยาลัยไม่สามารถพิจารณาผู้กู้ได้อย่างถูกต้อง ทำให้มีจำนวนผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามากกว่าความเป็นจริง ดังนั้น ควรกำหนดหลักเกณฑ์ที่สามารถปฏิบัติได้ในการพิจารณาผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อให้สามารถพิจารณาผู้กู้ได้อย่างถูกต้อง และทำให้นิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจอย่างแท้จริง

4. จากผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสัดส่วนระหว่างนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กับนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ ปีการศึกษา 2539-2545 พบว่า มีสัดส่วนเฉลี่ย เท่ากับ 2.28 : 1 หรือ 69.48 : 30.52 แสดงว่า มีนิสิตจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้ขอกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นิสิตอาจไม่ต้องการความช่วยเหลือทางด้านกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา หรือ ผู้ปกครองของนิสิตไม่ยอมให้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ดังนั้น ทางมหาวิทยาลัยควรมีการอธิบายรายละเอียดในการกู้ยืมเงินให้ผู้ปกครองของนิสิตได้เข้าใจถึงหลักเกณฑ์ในการกู้ยืมเงินเพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจ และให้นิสิตที่เป็นผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจได้มีการกู้ยืมเงินมากขึ้น ทางมหาวิทยาลัยควรมีการดูแลนิสิตที่เป็นผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและไม่ได้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้สามารถศึกษาได้

อย่างต่อเนื่อง เช่น การให้ทุนการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางการช่วยเหลือนิสิตผู้
ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจทางด้านอื่นเพิ่มขึ้น

5. จากผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับจำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนเงินให้กู้ยืม
เพื่อการศึกษา พบว่า จำนวนเงินที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
มีจำนวนที่ลดลง ไม่เพียงพอต่อความต้องการขอกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของ
นิสิต ซึ่งอาจเกิดจากการชำระหนี้คืนกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อศึกษามีจำนวนน้อย และการที่
ทางมหาวิทยาลัยไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดวงเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอง
ดังนั้น เพื่อการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ตามวัตถุประสงค์ของ
กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาอย่างแท้จริง ควรให้ทางมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการกำหนด
วงเงินให้กู้ยืมของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัยเอง มากกว่าที่ทาง
ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดวงเงินกู้ยืมให้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจากการจัดสรรเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประจำสถานศึกษาทุกแห่ง เพื่อให้ทราบถึงความเสมอภาคของแต่ละสถาบันและจะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการจัดสรรเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาหาวิธีสร้างเสริมทัศนคติและความรับผิดชอบในการชำระคืนเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
3. ควรศึกษาความเป็นไปได้ของการกำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่เหมาะสมในการเลือกสรรผู้กู้ยืมให้มีคุณภาพตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
4. ควรมีการศึกษาเพื่อติดตามผลของนิสิตที่ได้รับเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อให้ทราบว่านิสิตได้นำเงินไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. (2543). คู่มือการกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนาคารเพื่อการพิมพ์.
- _____. (2544). คู่มือผู้ปฏิบัติงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (สำหรับสถานศึกษา) พ.ศ.2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- โกศล ฐานะ. (2540). การติดตามการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัด ภาพลัทธิ ปีการศึกษา 2539. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- “โครงการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา,” วารสารกรมบัญชีกลาง. ปีที่ 37 (1) : 33.
- จิราภา รัตนสิน. (2523). “ความเสมอภาคในการศึกษา,” วารสารคุรุศาสตร์. ปีที่ 9 (4) : 18.
- เฉลิมชัย รัตนประยูร. (2535). ความเสมอภาคของการลงทุนทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด (การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนิดา รักษ์พลเมือง. (2534). พื้นฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตรการพิมพ์.
- दनัย สถิตธนาวุฒิ. (2521). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในวิทยาลัยเอกชน ศึกษาเฉพาะกรณี ของวิทยาลัยการค้า. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2536). โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- เทียนฉาย กีระนันท์. (2519). เศรษฐศาสตร์: ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2543). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรพต ศรีวิชัย. (2541). สภาพการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของสถาน ศึกษาในจังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- บุญคง หันจางสิทธิ์. (2540). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้งแฮส.

- บุญทิวา สิริรังศรี. (2541). ความเสมอภาคของการลงทุนทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539). ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ ธรรมไชย. (2537). ต้นทุนและความเสมอภาคของการลงทุนทางการศึกษาในการผลิตบัณฑิตของวิทยาลัยครู สหวิทยาลัยล้านนา. เชียงใหม่ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- X ปริสุทธิ์ หนูทอง. (2543). การวิเคราะห์อุปสงค์ของเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์พันธุ์ พลเยี่ยม. (2543). การติดตามการดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2541. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- “พระราชบัญญัติกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2541,” (2541, 24 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 115 ตอนที่ 15 ก. หน้า 16-29.
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542,” (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 1-41.
- พิศมัย จารุจิตติพันธ์. (2536). ผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจและการศึกษาในเกาะสมุย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ค. (พัฒนาศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2544). การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- / พัตราณัฐ ศรีประสิทธิ์. (2539). กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. ภาคนิพนธ์ พบ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มนัส สุวรรณ และประหยัด ปานดี. (2532). ความต้องการและโอกาสทางการศึกษา ระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2540). ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2539. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2541). ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2542). ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2541. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2543). ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2542. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2544). ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2543. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2545). ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เมธี ครองแก้ว. (2523). รัฐบาลกับช่องว่างทางรายได้ของประชาชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เมธี ครองแก้ว และปราณี ทินกร. (2528). สภาวะความยากจนและการกระจายรายได้ในประเทศไทย 2518/2519 และ 2524. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุพา วีระไวทยะ และอัญชัน เกียรติบุตร. (2532). ความเสมอภาคในโอกาสของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัตนา สายคณิต. (2531). มหเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ละเอียด สิงห์สุวรรณ. (2537). โอกาสทางการศึกษาของผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษา บ้านวังจ้อม อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษานอกระบบ). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- เลอमान ศรีบุญเรือง. (2544). บทบาทของกรรมการการพิจารณาให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ประจำสถาบันการศึกษากับการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น. การศึกษาอิสระ ศศ.ม. (การบริหารการพัฒนา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2524). สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ.
- วัชรพงศ์ สุรรักษา. (2541). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจกู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539. กาฬสินธุ์ : สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดกาฬสินธุ์. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรวิลาสเดชานนท์. (2522). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิสิทธิ์ สิ้นเนา. (2544). การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 9. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

ศุภชัย พานิชภักดิ์. (2518). อัตราผลตอบแทนที่เปลี่ยนแปลงในการลงทุนทางการศึกษา.

กรุงเทพฯ : ธนาคารแห่งประเทศไทย. ถ่ายเอกสาร.

สมชัย ฤชุพันธุ์และชลธาร วิศรุตวงศ์. (2544). รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

× สมพงษ์ เกษมอมร. (2542). การกระจายประโยชน์จากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. ภาคนิพนธ์ พบ.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

✓ สมฤดี วงษ์สมิง. (2540). การวิเคราะห์การดำเนินงานตามนโยบายกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สิปปนนท์ เกตุทัต. (2522). การปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

× สิริพร ลิลิต. (2537). ความต้องการและโอกาสทางการศึกษาของแรงงานสตรีในโรงงานอุตสาหกรรม เขตนิคมอุตสาหกรรม ภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษานอกระบบ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

สุธรรม อารีกุล. (2544). อุดมศึกษาสู่ปวงชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุมาลี ปิตยานนท์. (2539). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์: การศึกษาและการฝึกอบรมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุมิตร สุวรรณ. (2540). โอกาสทางการศึกษาของทหารกองประจำการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษานอกระบบ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

สุภางค์ จันทวานิช. (2522?). ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา : รายงานการวิเคราะห์การกระจายของโอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ในแต่ละภูมิภาค. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุภาพร รูปคำดี. (2542). โอกาสทางการศึกษาของคนพิการ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษานอกระบบ). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

× เสน่ห์ จามริก. (2526). การเมืองกับการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2536ข). *ประมวลสาระชุดวิชา การวิจัยการบริหารการศึกษา*
Research in Educational Administration. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. หน่วยที่ 11 การวิจัยเกี่ยวกับการเงิน งบประมาณ
 และความเสมอภาคทางการศึกษา.
- เสาวลักษณ์ จงรัตนานนท์. (2543). *ประสิทธิผลของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : ศึกษา*
เฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกริก. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการแรงงานและสวัสดิการ
 สังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2522). *รายงานการวิจัยเรื่อง โอกาสการเข้า*
ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ. : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2532). *ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาของสถาบันอุดม*
ศึกษา. กรุงเทพฯ. : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2539). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2540 – 2541*. กรุงเทพฯ. :
 สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 - 2544*. กรุงเทพฯ. :
 สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2542?). *รายงานสัมมนาผลงานวิจัยตามโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการด้าน*
การศึกษาจากธนาคารพัฒนาเอเชีย. กรุงเทพฯ. : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2544). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการ*
ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- ✕ อนันต์ บำรุงไทย และคณะ. (2541). *ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา*
จังหวัดกำแพงเพชร ประจำปี 2541. กำแพงเพชร : สำนักงานศึกษาธิการ
 จังหวัดกำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- อภิชัย พันธเสน. (2518). *การศึกษา: ปฏิรูปหรือปฏิวัติ*. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อมรา ตันประวดี. (2544). *ปัจจัยที่มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้โครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อ*
การศึกษา : กรณีศึกษานิสิต นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.
 วิทยานิพนธ์ ว.ม. (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อรรพรรณ มีสูงเนิน. (2545). *การศึกษาความเสมอภาคในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษา*
เพื่อการพัฒนาผู้บริหารการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 11
 (พ.ศ. 2541-2543). ปรินูญานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- อทิธิพล ใจสมัคร. (2541). *การประเมินโครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา : ศึกษากรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประเภทมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. (การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- Anand, Subhir. (1987?). *Inequality and Poverty in Malaysia*. Washington : Macmillan India Ltd.
- Atkinson, A.B. (1977). *The Economics of Inequality*. Washington : Oxford Clarendon Press.
- Blaug, Mark. (1987). *The Economics of Education and The Education of An Economist*. Aldershot : Edward Elgar Publishing.
- Bowman, Mary Jean. (1975). *Education and Opportunity: Some Economic Perspectives*. Oxford Review of Education. 1 : 1, November 1975
- ↓ Cohn, Elchanan. (1982). "Financing Schools," *Encyclopedia of Educational Research*. Vol. 2. : 695-701.
- Coleman, James. (1996). *What is Mean by an Educational Opportunity*. Oxford Review of Education. 28 : 64, November 1966.
- Coleman, Peter. (1987). "Equal of Equitable Fiscal Equity and the Problems of Student Dispersion," *Journal of Educational Finance*. Vol. 13 : 45-68.
- ↓ Dejonozka, Edward L. (1983). *Educational Administration Glossary*. Connecticut : Greenwood Press.
- ↓ Gordon, Edmund W. (1972). "Toward Defining Equality of Educational Opportunity," *Equality of Educational Opportunity*. New York : Random House.
- Johns. Roe L., Edgar L. Morphet and Kern Alexander. *The Economics and Financing of Education*. 4 th ed. Englewood Cliffs New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1983.
- Hills, P.J. ed. (1982). *A Dictionary of Education*. London : Routledge and Kegan Paul.
- Ikemoto, Yukio. (1991). *Income Distribution in Thailand : ITS Changes, Causes and Structure*. Tokyo : Institute of Developing Economics.
- Kakwani, Nanak C. (1980). *Income Inequality and Poverty*. Washington : International Bank for Reconstruction and Development.
- Leftwich, Richard H. & Sharp, Ansel M. (1982). *Economics of Social Issues*. 5 th ed. Texas : Business Publications.
- Lewin, H.M. (1985). "School Finance," *The International Encyclopedia of Education Research and Studies*. Vol. 8. : 4418-4429.

Spiegel, Murray R. & Stephens, Larry J. (1999). *Schaum's outline of Theory and Problems of Statistics*. 3rd ed. New York : McGraw-Hill.

Tinbergen, Jan. (1975). *Income Distribution*. New York : North-Holland Publishing.

ภาคผนวก

ข้อมูลระดับรายได้ของนิสิตผู้กู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปีการศึกษา 2539

ระดับรายได้	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
0-15,000	10	6.76	0.0676	494,840	6.75	0.0675
15,001-30,000	20	13.51	0.1351	1,003,580	13.69	0.1369
30,001-45,000	19	12.84	0.1284	880,380	12.01	0.1201
45,001-60,000	25	16.89	0.1689	1,232,910	16.82	0.1682
60,001-75,000	18	12.16	0.1216	973,370	13.28	0.1328
75,001-90,000	16	10.81	0.1081	757,350	10.33	0.1033
90,001-105,000	24	16.22	0.1622	1,186,220	16.18	0.1618
105,001-120,000	15	10.14	0.1014	757,720	10.34	0.1034
120,000-135,000	1	0.68	0.0068	42,960	0.59	0.0059
รวม	148	100.00	1.0000	7,329,330	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2540

ระดับรายได้	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
0-15,000	6	3.23	0.0323	323,090	3.12	0.0312
15,001-30,000	15	8.06	0.0806	710,340	6.85	0.0685
30,001-45,000	18	9.68	0.0968	988,240	9.53	0.0953
45,001-60,000	37	19.89	0.1989	2,161,555	20.85	0.2085
60,001-75,000	16	8.60	0.0860	862,340	8.32	0.0832
75,001-90,000	27	14.52	0.1452	1,485,960	14.34	0.1434
90,001-105,000	24	12.90	0.1290	1,414,200	13.64	0.1364
105,001-120,000	16	8.60	0.0860	920,075	8.88	0.0888
120,000-135,000	11	5.91	0.0591	639,500	6.17	0.0617
135,001-150,000	16	8.60	0.0860	859,620	8.29	0.0829
รวม	186	100.00	1.0000	10,364,920	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2541

ระดับรายได้	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
0-15,000	15	6.47	0.0647	723,800	5.75	0.0575
15,001-30,000	18	7.76	0.0776	1,067,900	8.49	0.0849
30,001-45,000	27	11.64	0.1164	1,345,600	10.70	0.1070
45,001-60,000	41	17.67	0.1767	2,291,800	18.22	0.1822
60,001-75,000	28	12.07	0.1207	1,555,300	12.36	0.1236
75,001-90,000	23	9.91	0.0991	1,276,300	10.15	0.1015
90,001-105,000	24	10.34	0.1034	1,296,000	10.30	0.1030
105,001-120,000	25	10.78	0.1078	1,413,100	11.23	0.1123
120,000-135,000	14	6.03	0.0603	705,700	5.61	0.0561
135,001-150,000	17	7.33	0.0733	903,700	7.18	0.0718
รวม	232	100.00	1.0000	12,579,200	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2542

ระดับรายได้	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
0-15,000	20	4.96	0.0496	874,700	4.69	0.0469
15,001-30,000	33	8.19	0.0819	1,510,600	8.11	0.0811
30,001-45,000	28	6.95	0.0695	1,340,120	7.19	0.0719
45,001-60,000	69	17.12	0.1712	3,186,680	17.10	0.1710
60,001-75,000	37	9.18	0.0918	1,666,100	8.94	0.0894
75,001-90,000	57	14.14	0.1414	2,699,080	14.48	0.1448
90,001-105,000	44	10.92	0.1092	1,972,460	10.59	0.1059
105,001-120,000	49	12.16	0.1216	2,330,672	12.51	0.1251
120,000-135,000	33	8.19	0.0819	1,541,300	8.27	0.0827
135,001-150,000	33	8.19	0.0819	1,512,700	8.12	0.0812
รวม	403	100.00	1.0000	18,634,412	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2543

ระดับรายได้	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
0-15,000	11	3.03	0.0303	561,800	3.12	0.0312
15,001-30,000	38	10.47	0.1047	2,011,200	11.17	0.1117
30,001-45,000	34	9.37	0.0937	1,710,000	9.50	0.0950
45,001-60,000	70	19.28	0.1928	3,620,000	20.11	0.2011
60,001-75,000	38	10.47	0.1047	1,865,700	10.37	0.1037
75,001-90,000	36	9.92	0.0992	1,665,700	9.25	0.0925
90,001-105,000	32	8.82	0.0882	1,510,800	8.39	0.0839
105,001-120,000	53	14.60	0.1460	2,516,500	13.98	0.1398
120,000-135,000	18	4.96	0.0496	906,160	5.03	0.0503
135,001-150,000	33	9.09	0.0909	1,631,300	9.06	0.0906
รวม	363	100.00	1.0000	17,999,160	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2544

ระดับรายได้	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
0-15,000	7	2.28	0.0228	277,500	1.60	0.0160
15,001-30,000	23	7.49	0.0749	1,168,200	6.74	0.0674
30,001-45,000	29	9.45	0.0945	1,690,900	9.76	0.0976
45,001-60,000	65	21.17	0.2117	3,566,000	20.58	0.2058
60,001-75,000	37	12.05	0.1205	2,020,000	11.66	0.1166
75,001-90,000	47	15.31	0.1531	2,632,600	15.19	0.1519
90,001-105,000	31	10.10	0.1010	1,817,200	10.49	0.1049
105,001-120,000	34	11.07	0.1107	1,978,700	11.42	0.1142
120,000-135,000	12	3.91	0.0391	797,600	4.60	0.0460
135,001-150,000	22	7.17	0.0717	1,381,300	7.97	0.0797
รวม	307	100.00	1.0000	17,330,000	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2545

ระดับรายได้	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
0-15,000	16	4.82	0.0482	725,552	4.89	0.0489
15,001-30,000	17	5.12	0.0512	777,240	5.23	0.0523
30,001-45,000	26	7.83	0.0783	1,350,928	9.10	0.0910
45,001-60,000	56	16.87	0.1687	2,558,524	17.23	0.1723
60,001-75,000	27	8.13	0.0813	1,324,068	8.91	0.0891
75,001-90,000	45	13.55	0.1355	1,974,284	13.29	0.1329
90,001-105,000	49	14.76	0.1476	2,017,864	13.59	0.1359
105,001-120,000	47	14.16	0.1416	2,113,548	14.23	0.1423
120,000-135,000	26	7.83	0.0783	1,112,408	7.49	0.0749
135,001-150,000	23	6.93	0.0693	897,920	6.05	0.0605
รวม	332	100.00	1.0000	6,141,740	41.35	0.4135

ข้อมูลทางด้านอาชีพของนิสิตผู้ยืมเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปีการศึกษา 2539

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
ราชการ	17	11.49	0.1149	915,000	12.48	0.1248
ค้าขาย	19	12.84	0.1284	879,890	12.01	0.1201
รับจ้าง	37	25.00	0.2500	1,747,470	23.84	0.2384
เกษตรกร	75	50.68	0.5068	3,786,970	51.67	0.5167
รวม	148	100.00	1.0000	7,329,330	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2540

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
ราชการ	22	11.83	0.1183	1,290,770	12.45	0.1245
ค้าขาย	32	17.20	0.1720	1,808,600	17.45	0.1745
รับจ้าง	62	33.33	0.3333	3,322,220	32.05	0.3205
เกษตรกร	70	37.63	0.3763	3,943,330	38.04	0.3804
รวม	186	100.00	1.0000	10,364,920	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2541

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
ราชการ	21	9.05	0.0905	1,130,500	8.99	0.0899
ค้าขาย	46	19.83	0.1983	2,411,700	19.17	0.1917
รับจ้าง	78	33.62	0.3362	4,189,800	33.31	0.3331
เกษตรกร	83	35.78	0.3578	4,662,200	37.06	0.3706
ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน	4	1.72	0.0172	185,000	1.47	0.0147
รวม	232	100.00	1.0000	12,579,200	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2542

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
ราชการ	48	11.91	0.1191	2,338,600	12.55	0.1255
ค้าขาย	95	23.57	0.2357	4,273,320	22.93	0.2293
รับจ้าง	127	31.51	0.3151	5,611,000	30.11	0.3011
เกษตรกร	123	30.52	0.3052	5,946,392	31.91	0.3191
ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน	10	2.48	0.0248	465,100	2.50	0.0250
รวม	403	100.00	1.0000	18,634,412	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2543

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
ราชการ	31	8.54	0.0854	1,526,700	8.48	0.0848
ค้าขาย	70	19.28	0.1928	3,159,200	17.55	0.1755
รับจ้าง	127	34.99	0.3499	6,318,060	35.10	0.3510
เกษตรกร	129	35.54	0.3554	6,695,200	37.20	0.3720
ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน	6	1.65	0.0165	300,000	1.67	0.0167
รวม	363	100.00	1.0000	17,999,160	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2544

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
ราชการ	20	6.51	0.0651	1,219,300	7.04	0.0704
ค้าขาย	73	23.78	0.2378	4,279,000	24.69	0.2469
รับจ้าง	116	37.79	0.3779	6,596,900	38.07	0.3807
เกษตรกร	94	30.62	0.3062	5,035,300	29.06	0.2906
ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน	4	1.30	0.0130	199,500	1.15	0.0115
รวม	307	100.00	1.0000	17,330,000	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2545

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
ราชการ	30	9.04	0.0904	1,192,384	8.03	0.0803
ค้าขาย	67	20.18	0.2018	2,986,404	20.11	0.2011
รับจ้าง	133	40.06	0.4006	5,700,008	38.38	0.3838
เกษตรกร	93	28.01	0.2801	4,570,376	30.77	0.3077
ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน	9	2.71	0.0271	403,164	2.71	0.0271
รวม	332	100.00	1.0000	14,852,336	100.00	1.0000

ข้อมูลทางด้านคณะของนิสิตผู้ยืมเงินกองทุนเงินกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

ปีการศึกษา 2539

คณะ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
มนุษยศาสตร์	6	4.05	0.0405	286,200	3.90	0.0390
สังคมศาสตร์	4	2.70	0.0270	198,630	2.71	0.0271
พลศึกษา	29	19.59	0.1959	1,279,790	17.46	0.1746
ศึกษาศาสตร์	28	18.92	0.1892	1,251,470	17.07	0.1707
สหเวชศาสตร์	19	12.84	0.1284	1,153,480	15.74	0.1574
วิศวกรรมศาสตร์	23	15.54	0.1554	1,306,370	17.82	0.1782
ศิลปศาสตร์	5	3.38	0.0338	236,110	3.22	0.0322
วิทยาศาสตร์	34	22.97	0.2297	1,617,280	22.07	0.2207
รวม	148	100.00	1.0000	7,329,330	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2540

คณะ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
มนุษยศาสตร์	7	3.76	0.0376	312,550	3.02	0.0302
สังคมศาสตร์	2	1.08	0.0108	122,730	1.18	0.0118
พลศึกษา	52	27.96	0.2796	2,876,050	27.75	0.2775
ศึกษาศาสตร์	45	24.19	0.2419	2,195,060	21.18	0.2118
สหเวชศาสตร์	5	2.69	0.0269	339,040	3.27	0.0327
วิศวกรรมศาสตร์	33	17.74	0.1774	2,240,340	21.61	0.2161
ศิลปศาสตร์	16	8.60	0.0860	863,020	8.33	0.0833
วิทยาศาสตร์	26	13.98	0.1398	1,416,130	13.66	0.1366
รวม	186	100.00	1.0000	10,364,920	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2541

คณะ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
มนุษยศาสตร์	11	4.74	0.0474	519,600	4.13	0.0413
สังคมศาสตร์	4	1.72	0.0172	250,600	1.99	0.0199
พลศึกษา	38	16.38	0.1638	1,992,600	15.84	0.1584
ศึกษาศาสตร์	71	30.60	0.3060	3,315,100	26.35	0.2635
สหเวชศาสตร์	6	2.59	0.0259	452,000	3.59	0.0359
วิศวกรรมศาสตร์	25	10.78	0.1078	1,738,800	13.82	0.1382
ศิลปศาสตร์	21	9.05	0.0905	1,178,000	9.36	0.0936
วิทยาศาสตร์	56	24.14	0.2414	3,132,500	24.90	0.2490
รวม	232	100.00	1.0000	12,579,200	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2542

คณะ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
มนุษยศาสตร์	33	8.19	0.0819	1,234,872	6.63	0.0663
สังคมศาสตร์	18	4.47	0.0447	784,060	4.21	0.0421
พลศึกษา	60	14.89	0.1489	2,623,840	14.08	0.1408
ศึกษาศาสตร์	85	21.09	0.2109	3,485,620	18.71	0.1871
สหเวชศาสตร์	11	2.73	0.0273	688,700	3.70	0.0370
วิศวกรรมศาสตร์	58	14.39	0.1439	3,410,000	18.30	0.1830
ศิลปศาสตร์	34	8.44	0.0844	1,558,080	8.36	0.0836
วิทยาศาสตร์	84	20.84	0.2084	3,568,040	19.15	0.1915
พยาบาลศาสตร์	20	4.96	0.0496	1,281,200	6.88	0.0688
รวม	403	100.00	1.0000	18,634,412	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2543

คณะ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
มนุษยศาสตร์	27	7.44	0.0744	968,100	5.38	0.0538
สังคมศาสตร์	37	10.19	0.1019	1,659,800	9.22	0.0922
พลศึกษา	57	15.70	0.1570	2,637,000	14.65	0.1465
ศึกษาศาสตร์	53	14.60	0.1460	2,531,400	14.06	0.1406
สหเวชศาสตร์	12	3.31	0.0331	735,200	4.08	0.0408
วิศวกรรมศาสตร์	42	11.57	0.1157	2,441,600	13.57	0.1357
ศิลปกรรมศาสตร์	38	10.47	0.1047	1,811,300	10.06	0.1006
วิทยาศาสตร์	73	20.11	0.2011	3,705,160	20.59	0.2059
พยาบาลศาสตร์	24	6.61	0.0661	1,509,600	8.39	0.0839
รวม	363	100.00	1.0000	17,999,160	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2544

คณะ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
มนุษยศาสตร์	25	8.14	0.0814	1,241,100	7.16	0.0716
สังคมศาสตร์	31	10.10	0.1010	1,598,300	9.22	0.0922
พลศึกษา	65	21.17	0.2117	3,298,700	19.03	0.1903
ศึกษาศาสตร์	45	14.66	0.1466	2,109,300	12.17	0.1217
สหเวชศาสตร์	9	2.93	0.0293	569,000	3.28	0.0328
วิศวกรรมศาสตร์	42	13.68	0.1368	2,988,900	17.25	0.1725
ศิลปกรรมศาสตร์	18	5.86	0.0586	1,135,800	6.55	0.0655
วิทยาศาสตร์	53	17.26	0.1726	3,045,600	17.57	0.1757
พยาบาลศาสตร์	19	6.19	0.0619	1,343,300	7.75	0.0775
รวม	307	100.00	1.0000	17,330,000	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2545

คณะ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
มนุษยศาสตร์	11	3.31	0.0331	391,440	2.64	0.0264
สังคมศาสตร์	27	8.13	0.0813	1,118,044	7.53	0.0753
พลศึกษา	51	15.36	0.1536	1,940,288	13.06	0.1306
ศึกษาศาสตร์	61	18.37	0.1837	2,329,912	15.69	0.1569
สหเวชศาสตร์	8	2.41	0.0241	490,188	3.30	0.0330
วิศวกรรมศาสตร์	45	13.55	0.1355	2,515,824	16.94	0.1694
ศิลปกรรมศาสตร์	33	9.94	0.0994	1,383,772	9.32	0.0932
วิทยาศาสตร์	74	22.29	0.2229	3,400,764	22.90	0.2290
พยาบาลศาสตร์	17	5.12	0.0512	949,752	6.39	0.0639
สถาบันพัฒนาฯ	5	1.51	0.0151	332,352	2.24	0.0224
รวม	332	100.00	1.0000	14,852,336	100.00	1.0000

ข้อมูลทางด้านระดับรายได้ของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ

ปีการศึกษา 2544

ระดับรายได้	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
0-15,000	15	2.90	0.0290	277,500	1.60	0.0160
15,001-30,000	35	6.76	0.0676	1,168,200	6.74	0.0674
30,001-45,000	60	11.58	0.1158	1,690,900	9.76	0.0976
45,001-60,000	81	15.64	0.1564	3,566,000	20.58	0.2058
60,001-75,000	40	7.72	0.0772	2,020,000	11.66	0.1166
75,001-90,000	90	17.37	0.1737	2,632,600	15.19	0.1519
90,001-105,000	60	11.58	0.1158	1,817,200	10.49	0.1049
105,001-120,000	61	11.78	0.1178	1,978,700	11.42	0.1142
120,000-135,000	32	6.18	0.0618	797,600	4.60	0.0460
135,001-150,000	44	8.49	0.0849	1,381,300	7.97	0.0797
รวม	518	100.00	1.0000	17,330,000	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2545

ระดับรายได้	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
0-15,000	67	10.55	0.1055	725,552	4.89	0.0489
15,001-30,000	24	3.78	0.0378	777,240	5.23	0.0523
30,001-45,000	55	8.66	0.0866	1,350,928	9.10	0.0910
45,001-60,000	65	10.24	0.1024	2,558,524	17.23	0.1723
60,001-75,000	92	14.49	0.1449	1,324,068	8.91	0.0891
75,001-90,000	55	8.66	0.0866	1,974,284	13.29	0.1329
90,001-105,000	62	9.76	0.0976	2,017,864	13.59	0.1359
105,001-120,000	56	8.82	0.0882	2,113,548	14.23	0.1423
120,000-135,000	77	12.13	0.1213	1,112,408	7.49	0.0749
135,001-150,000	82	12.91	0.1291	897,920	6.05	0.0605
รวม	635	100.00	1.0000	14,852,336	100.00	1.0000

ข้อมูลทางด้านอาชีพของนิสิตผู้ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจ

ปีการศึกษา 2544

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
ราชการ	80	15.44	0.1544	1,219,300	7.04	0.0704
ค้าขาย	141	27.22	0.2722	4,279,000	24.69	0.2469
รับจ้าง	163	31.47	0.3147	6,596,900	38.07	0.3807
เกษตรกร	116	22.39	0.2239	5,035,300	29.06	0.2906
ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน	18	3.47	0.0347	199,500	1.15	0.0115
รวม	518	100.00	1.0000	17,330,000	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2545

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
ราชการ	95	14.96	0.1496	1,192,384	8.03	0.0803
ค้าขาย	190	29.92	0.2992	2,986,404	20.11	0.2011
รับจ้าง	179	28.19	0.2819	5,700,008	38.38	0.3838
เกษตรกร	117	18.43	0.1843	4,570,376	30.77	0.3077
ไม่ประกอบอาชีพ/แม่บ้าน	54	8.50	0.0850	403,164	2.71	0.0271
รวม	635	100.00	1.0000	14,852,336	100.00	1.0000

ข้อมูลทางด้านการละของนิสิตผู้ต้อฐานะทางเศรษฐกิจ

ปีการศึกษา 2544

คณะ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
มนุษยศาสตร์	66	12.74	0.1274	1,241,100	7.16	0.0716
สังคมศาสตร์	91	17.57	0.1757	1,598,300	9.22	0.0922
พลศึกษา	86	16.60	0.1660	3,298,700	19.03	0.1903
ศึกษาศาสตร์	69	13.32	0.1332	2,109,300	12.17	0.1217
สหเวชศาสตร์	9	1.74	0.0174	569,000	3.28	0.0328
วิศวกรรมศาสตร์	57	11.00	0.1100	2,988,900	17.25	0.1725
ศิลปกรรมศาสตร์	31	5.98	0.0598	1,135,800	6.55	0.0655
วิทยาศาสตร์	90	17.37	0.1737	3,045,600	17.57	0.1757
พยาบาลศาสตร์	19	3.67	0.0367	1,343,300	7.75	0.0775
รวม	518	100.00	1.0000	17,330,000	100.00	1.0000

ปีการศึกษา 2545

คณะ	จำนวนคน	ร้อยละ	สัดส่วน	จำนวนเงิน	ร้อยละ	สัดส่วน
มนุษยศาสตร์	80	12.60	0.1260	391,440	2.64	0.0264
สังคมศาสตร์	48	7.56	0.0756	1,118,044	7.53	0.0753
พลศึกษา	99	15.59	0.1559	1,940,288	13.06	0.1306
ศึกษาศาสตร์	104	16.38	0.1638	2,329,912	15.69	0.1569
สหเวชศาสตร์	8	1.26	0.0126	490,188	3.30	0.0330
วิศวกรรมศาสตร์	68	10.71	0.1071	2,515,824	16.94	0.1694
ศิลปกรรมศาสตร์	51	8.03	0.0803	1,383,772	9.32	0.0932
วิทยาศาสตร์	148	23.31	0.2331	3,400,764	22.90	0.2290
พยาบาลศาสตร์	22	3.46	0.0346	949,752	6.39	0.0639
สถาบันพัฒนาฯ	7	1.10	0.0110	332,352	2.24	0.0224
รวม	635	100.00	1.0000	14,852,336	100.00	1.0000

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวโสภาวดี วิริยะลาภสกุล
วัน เดือน ปีเกิด	7 พฤษภาคม 2520
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	40/215 ม.9 ถ.เอกชัย แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพฯ 10150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษา โรงเรียนนนทรีวิทยา
พ.ศ. 2542	ศ.บ. (การเงินการธนาคาร) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
พ.ศ. 2545	ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ